

ΣΤΗ ΔΙΑΠΑΣΩΝ

Μουσικό Σχολείο Πρέβεζας

Στη Διαπασών
φύλλο Νο 10
Ιανουάριος-Φεβρουάριος 2017

Be My Valentine

Words by HARRY B. SMITH From LITTLE NEDD

Tempo di Valse

dolciss Won't you be my Val - en - tine? Sweet-heart

dolciss

mine, sweet - heart mine, If you look for

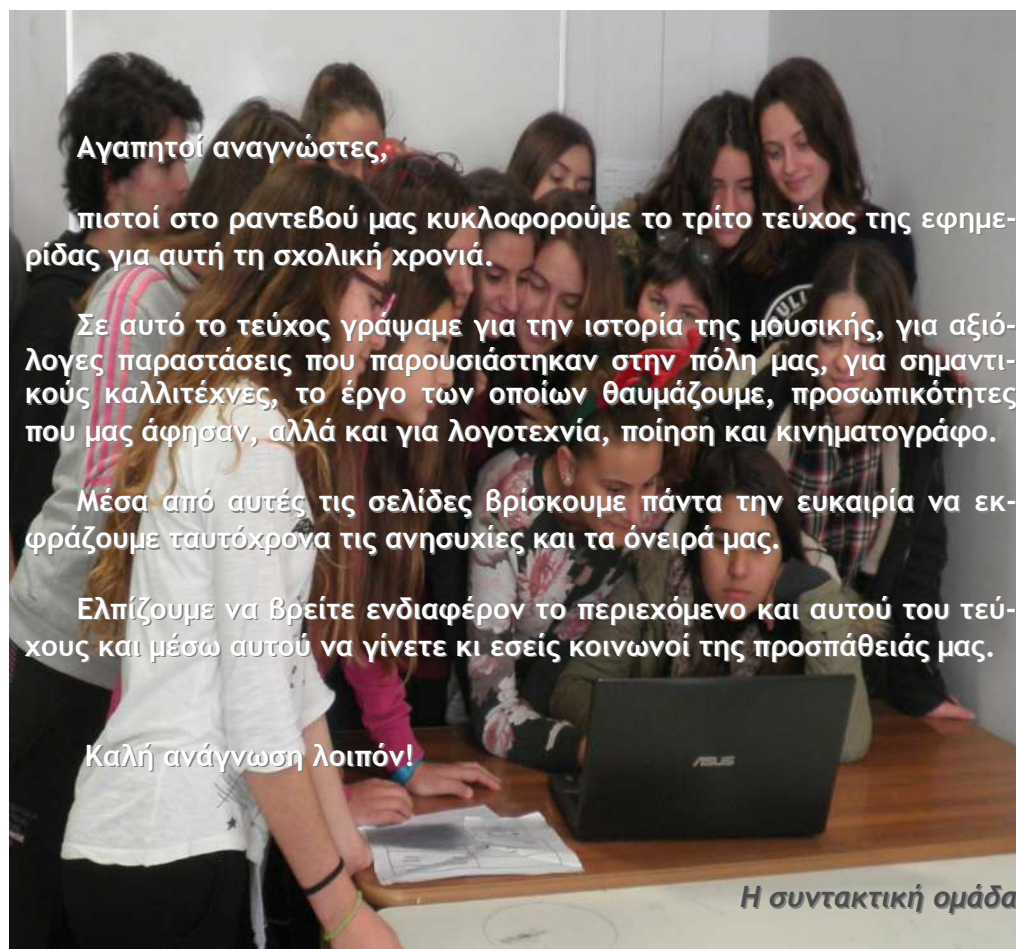
love sin - cere, I am here, wait - ing near.

28

- George Michael
- Berthold Brecht
- Αρχαία Ελληνική Μουσική
- Δήμος Αβδελιώδης
- Έλληνες Συνθέτες
- Δημήτρης Μπασολάμ
- Bob Marley
- Μουσική: 1960
- Euroscola
- Θωμάς Ιωάννου
- Ιστορία της Γραφής
- Βιβλιοκριτική/Ταινιοθήκη
- Λογοτεχνία
- Τα νέα του Σχολείου μας

Τιμή φύλλου: 1,00 €

Περιεχόμενα	Περιεχόμενα	2
	George Michael	3
Μουσική	Berthold Brecht	4-5
	Αρχαία ελληνικά μουσικά όργανα	5
Προβληματισμοί	Δήμος Αβδελιώδης	6-7
	Έλληνες Συνθέτες	8-9
	Δημήτρης Μπασλάμ	9
	Bob Marley	10
Συνεντεύξεις	Ταξίδι στη μουσική: 1960	11
	Euroscola	
Τέχνες και Γράμματα	Θωμάς Ιωάννου	12-13
	Ιστορία της γραφής	13
	Βιβλιοκριτική Κινηματογράφος Λογοτεχνία	14-15
	Τα νέα του σχολείου	16
Νέα του σχολείου		

Αγαπητοί αναγνώστες,

πιστοί στο ραντεβού μας κυκλοφορούμε το τρίτο τεύχος της εφημερίδας για αυτή τη σχολική χρονιά.

Σε αυτό το τεύχος γράψαμε για την ιστορία της μουσικής, για αξιόλογες παραστάσεις που παρουσιάστηκαν στην πόλη μας, για σημαντικούς καλλιτέχνες, το έργο των οποίων θαυμάζουμε, προσωπικότητες που μας άφησαν, αλλά και για λογοτεχνία, ποίηση και κινηματογράφο.

Μέσα από αυτές τις σελίδες βρίσκουμε πάντα την ευκαιρία να εκφράζουμε ταυτόχρονα τις ανησυχίες και τα όνειρά μας.

Ελπίζουμε να βρείτε ενδιαφέρον το περιεχόμενο και αυτού του τεύχους και μέσω αυτού να γίνετε κι εσείς κοινωνοί της προσπάθειάς μας.

Καλή ανάγνωση λοιπόν!

Η συντακτική ομάδα

Συντακτική ομάδα: Βασιλάκου Μένια, Βερυκίου Άννα, Γεωργίου Παρασκευή, Γκρόντα Τάνια, Δημητρακοπούλου Αμαλία, Ζέκιος Λάμπης, Θεοφάνους Αδαμαντία, Καλαμπόγια Ανδριανή, Καράμπελας Δημήτρης, Κουνάδη Άρτεμις, Κουτρούμπα Στρατούλα, Κρανιώτη Ευαγγελία, Κυρίτση Άλκηστις, Κωστόγιαννη Μυρτώ, Μαρκής Γεράσιμος, Ματέρη Ναυσικά, Μουκάνου Ευαγγελία, Μπάκος Μιχάλης, Μπέλλου Εύη, Ντάκουλα Αποστολία, Ντάκουλα Βασιλική, Ξανθουδάκη Αριάδνη, Παβέλη Έλενα, Παπίρη Ιωάννα, Παππά Νάντια, Πιέτα Δήμητρα, Ποϊκλή Στελίνα, Ποϊκλής Λεωνίδα, Πουτέτση Φιλίω, Ρούσσου Ζένια, Σταύρακα Αλεξάνδρα, Τέφα Ελένη, Τζόκα Μυρτώ, Τόλιου Ευδοξία, Τσόκα Αλίκη, Ωρολογάς Γιάννης.

Υπεύθυνη καθηγήτρια: Σιαπανίδου Έλλη

Στοιχεία επικοινωνίας: sti.diapason@gmail.com

Επίσημη ιστοσελίδα του Μουσικού Σχολείου Πρέβεζας:

<http://preveza-music-school.gateweb.gr/>

George Michael

Γνωστός για πολλές επιτυχίες, που ακόμη σιγοτραγουδάμε, με έντονη προσωπική ζωή, που απασχόλησε αρκετές φορές τα μέσα, αλλά και έντονη πολιτική δράση και φιλανθρωπίες, που επέλεγε να κρατά μακριά από τα φώτα της δημοσιότητας, ο George Michael, μας άφησε ανήμερα των Χριστουγέννων του 2016...

Ο George Michael έγινε γνωστός το 1981, όταν αυτός και ο Andrew Ridgeley δημιούργησαν τους "Wham!", ένα αξέχαστο μουσικό δίδυμο. Διαλύθηκαν το 1986 και έπειτα ο George Michael αποφάσισε να κάνει σόλο καριέρα, κάτι που αποδείχθηκε σωστή απόφαση, αφού έφτασε 7 φορές στην κορυφή των Βρετανικών chart και 8 φορές στο Billboard Hot 100 των ΗΠΑ. Ο Γεώργιος Κυριάκος Παναγιώτου, όπως ήταν το πραγματικό του όνομα, ήταν μισός Έλληνο-Κύπριος, α-πό τη μεριά του πατέρα του, και μισός Άγγλος, α-πό τη μεριά της μητέρας του.

Έζησε μια έντονη ζωή στην οποία συμπεριλαμβάνονταν η χρήση ουσιών και συλλήψεις για παράνομη οδήγηση και απρεπή συμπεριφορά. Το 1998 σε συνέντευξή του ανακοίνωσε πως ήταν ομοφυλόφιλος, μετά από σύλληψή του για άσχημη συμπεριφορά σε τουαλέτα στην Καλιφόρνια. Αργότερα δήλωσε πως η απόκρυψη των σεξουαλικών του προτιμήσεων τον έκανε να αισθάνεται πως εξαπατούσε τους άλλους και πως το τελικό του «άνοιγμα» μετά τη σύλληψή του ήταν υποσυνείδητα μια εσκεμμένη πράξη. Το 2011 μια πνευμονία παραλίγο να του στερήσει τη ζωή, όμως μετά από νοσηλεία του στη Βιέννη κατάφερε να παραμείνει στη ζωή.

Εκτός από την έντονη προσωπική του ζωή ήταν αρκετά ενεργός στα πολιτικά θέματα υποστηρίζοντας κυρίως αριστερά φρονήματα. Μάλιστα είχε συμμετάσχει στον αγώνα των ανθρακωρύχων το 1984-1985, υποστηρίζοντας τους ανοιχτά, ενώ παράλληλα είχε δώσει και συναυλία για τον αγώνα τους.

Η μεγαλύτερη επιτυχία της καριέρας του George Michael ήταν αναμφίβολα το "Faith", που έμεινε στην πρώτη θέση του Billboard για παραπάνω από τέσσερις εβδομάδες. Συνολικά, έμεινε στο chart για δώδεκα εβδομάδες, ενώ έχει πουλήσει 10 εκατομμύρια αντίτυπα μόνο στις Η.Π.Α.. Το 1988 για το συγκεκριμένο άλμπουμ ο George Michael απέσπασε και το βραβείο Grammy για το καλύτερο άλμπουμ της χρονιάς.

Τα τραγούδια του γνώρισαν αναμφίβολα τεράστια επιτυχία, εφόσον τα άλμπουμ του έφτασαν έως και τις 80 εκατομμύρια πωλήσεις. Παράλληλα, κατά τη διάρκεια της ζωής του κατάφερε να κάνει επιτυχημένες συνεργασίες, με πιο γνωστή αυτή με τον Elton John, με το τραγούδι "Don't Let The Sun Go Down On Me". Άλλες αξιοσημείωτες συνεργασίες ήταν με τους: Whitney Houston, Aretha Franklin, Beyoncé, Queen, Ray Charles, Tony Bennett, Mary J. Blige, Stevie Wonder, Paul Young αλλά και με τον Luciano Pavarotti.

Η τραγική ειρωνεία είναι ότι η φωνή του πρώην τραγουδιστή των Wham!, που συνδέθηκε με τη μεγαλύτερη ποπ επιτυχία των γιορτών, το «Last Christmas», σίγησε ανήμερα των Χριστουγέννων. Έτσι, λοιπόν, ο τραγουδιστής άφησε την τελευταία του πνοή στο σπίτι του, σε ηλικία 53 ετών με ασαφή αιτία θανάτου, αλλά μη ύποπτη, όπως ανέφερε η αστυνομία. Πιθανόν ο θάνατος του να οφείλεται σε καρδιακή ανακοπή, σε επιπλοκές του HIV, από τον οποίο φαίνεται να έπασχε ή ακόμα και σε πνευμονία.

Το μόνο σίγουρο είναι πως σοκ και θρήνο προκάλεσε ο θάνατός του, όχι μόνο στους θαυμαστές του, αλλά και στον καλλιτεχνικό κόσμο.

Η μουσική του δισκογραφία:

Ως μέλος των Wham:

- * Club Tropicana, 1983
- * Fantastic, 1983
- * Make it Big, 1984

Ως σόλο καλλιτέχνης:

- * Faith, 1987
- * Listen Without Prejudice Vol. 1, 1990
- * Five Live, 1993
- * Older, 1996
- * Ladies & Gentlemen: The Best of George Michael, 1998
- * Songs from the Last Century, 1999
- * Patience, 2004
- * Twenty Five, 2006
- * Symphonica, 2014

Περιεχόμενα

Μουσική

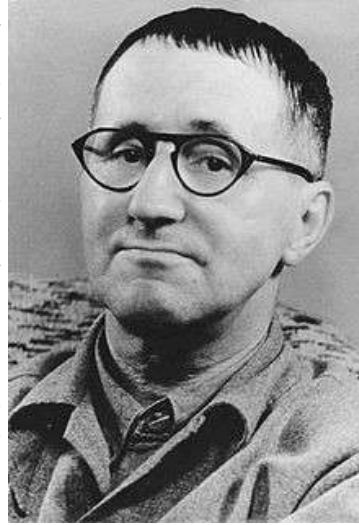
Προβληματισμοί

Συνεντεύξεις

Τέχνες και Γράμματα

Νέα του σχολείου

Berthold Brecht

Ο Μπέρτολτ Μπρεχτ γεννήθηκε στις 10 Φεβρουαρίου το 1898, στο Αουγκσμπουργκ της Βαυαρίας από πατέρα καθολικό και μητέρα προτεστάντισσα. Περιβάλλον μάλλον πνιγηρό για τον άνθρωπο που θα εξελιχθεί σε κορυφαίο δραματουργό και για πολλούς σε πατέρα του σύγχρονου θεάτρου. Ξεκίνησε γράφοντας τραγούδια που τα έντυνε με δημοφιλή μουσική της εποχής του και τα έπαιζε ο ίδιος στην κιθάρα του. Πηγή της έμπνευσής του ήταν το καμπαρέ. Θα σπουδάσει ιατρική στο Πανεπιστήμιο του Μονάχου και κατόπιν υπηρετεί ως νοσοκόμος στον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο. Την ίδια περίοδο αρχίζει να γράφει ποιήματα και θεατρικά κείμενα. Πάνω στα κρεβάτια των χειρουργείων αποκαλύφθηκε στα μάτια του η ανελέητη ανθρωποσφαγή. Ένα από αυτά τα ποιήματά του φανερώνει με αχνές γραμμές αυτό που θα γινόταν ο Μπρεχτ. Το ποίημα είχε τον τίτλο «Ο Θρύλος του Νεκρού Στρατιώτη» και αρχικά ήταν τραγούδι, το οποίο απαγορεύτηκε από την περίφημη "Δημοκρατία" της Βαϊμάρης. Μάλιστα το ποίημα χρησιμοποιήθηκε λίγα χρόνια αργότερα ως επιχείρημα από τους εθνικοσοσιαλιστές (ναζί), που δικαίωνε κατά αυτούς την αφαίρεση της γερμανικής ιθαγένειας από τον Μπέρτολτ Μπρεχτ.

Ο Α΄ Παγκόσμιος Πόλεμος έδωσε τη σκυτάλη στην επαναστατική αφύπνιση του γερμανικού προλεταριάτου ενάντια στον ιμπεριαλισμό και τα συμφέροντα των αστικών τάξεων των χωρών που έλαβαν μέρος. Έπειτα, ξεκίνησε η δραματική περίοδος της Γερμανικής Επανάστασης. Ο Μπρεχτ εκείνες τις θυελλώδεις μέρες ήταν αντιπρόσωπος στα Σοβιέτ των εργατών και έγινε μέλος του Ανεξάρτητου Σοσιαλιστικού Κόμματος. Από πολιτική ομολογία πω τότε δεν γνώριζε ούτε την αλφαβήτα. Ακόμα και για τα δημόσια πράγματα της χώρας, ήξερε όσα ένας αγρότης για το χωραφάκι του. Και στη λογοτεχνία, όπως ο ίδιος άλλωστε έλεγε, πέρα από μια μάλλον μηδενιστική κριτική της αστικής κοινωνίας δεν κατάφερε να προχωρήσει. Το 1922 έγραψε το σπαρακτικό ποίημα «Για την παιδοκτόνο Μαρία Φαράρ».

Η μαζική εξαθλίωση που προκάλεσε η παγκόσμια οικονομική κρίση, που με τη σειρά της προκάλεσε ακόμα μεγαλύτερη άνοδο του επαναστατικού κινήματος, ώθησε εκείνα τα χρόνια σπουδαίους Γερμανούς διανοούμενους και καλλιτέχνες, να ζητήσουν σημεία επαφής με την εργατική τάξη και τη μαρξιστική - λενινιστική θεωρία. Έτσι και ο Μπρεχτ, εκείνη την περίοδο έπρεπε να γράψει ένα θεατρικό έργο με τίτλο «Ο Τζόε Φλάις Χάκερ από το Σικάγο». Σκοπός του έργου ήταν να απαντήσει γιατί ο Τζόε έτρωγε το ψωμί πανάκριβα. Αυτή η κρίση έκρυβε ένα παράδοξο. Ενώ τα μεροκάματα μειώνονταν, το ψωμί γινόταν όλο και πιο ακριβό. Τότε ο Μπρεχτ άρχισε να γράφει ένα έργο με ήρωα το σιτάρι. Έπρεπε για τις ανάγκες του έργου να περιγράψει την αγορά σιτηρών στο Σικάγο και μερικά χρόνια αργότερα είπε γι' αυτό το έργο: «Νόμιζα τότε ότι γρήγορα θα μπορούσα να αποκτήσω τις απαραίτητες γνώσεις, ρωτώντας μερικούς ειδικούς και μερικούς χρηματιστές. Μάλιστα ένα χρηματιστή, που είχε ξοδέψει τη ζωή του στο χρηματιστήριο του Σικάγο, τον πήρα επί ώρες από πίσω ταξιδεύοντας από το Βερολίνο μέχρι τη Βιέννη. Όμως ούτε αυτός ούτε κανένας από όσους ρώτησα, δεν μπόρεσε να μου εξηγήσει τους νόμους που κυβερνούν το χρηματιστήριο. Άρχισα τότε να πιστεύω ότι το πράγμα ήταν ανεξήγητο, άπιαστο από το νου, άρα παράλογο. Ο τρόπος που διετιθέτο, δηλαδή, η παγκόσμια παραγωγή σιτηρών, ήταν απλούστατα ακατανόητος. Κατάσταση ανυπόφορη για όλους, έξω από μια χούφτα κερδοσκόπους. Εκείνο το έργο δυστυχώς δεν το έγραψα ποτέ, όμως τότε ήταν που άρχισα να διαβάζω Μαρξ».

Το σιτάρι είχε φέρει τον Μπρεχτ στον Μάρξ και ο Μάρξ στον Λένιν. Τότε ήταν που εγκατέλειψε το «δεν ανήκω πουθενά» και εντάχθηκε στις γραμμές των Κομμουνιστών Εργατών της Τέχνης. «Ούτε μια φορά δεν αποφεύγει τον αγώνα αυτός που θέλει τον αγώνα να αποφύγει», έγραψε μερικά χρόνια αργότερα. «Γιατί θα αγωνιστεί για την υπόθεση του εχθρού, όποιος για τη δική του υπόθεση δεν έχει αγωνιστεί». «Διαβάζοντας το "Κεφάλαιο" κατάλαβα τα θεατρικά μου έργα», έλεγε συχνά ο Μπρεχτ, ενώ περιέγραψε στα θεατρικά του έργα τον κόσμο σαν κόσμο που μπορεί να αλλάξει. Έτσι έκλεισε το χάσμα ανάμεσα στο θεατή και τον ηθοποιό, επαναστατικοποιώντας τη δραματουργία, δηλαδή με το θέατρό του κατέλυσε τους κανόνες και τις φόρμες της δραματουργίας που γνώρισε μέχρι εκείνη τη στιγμή το παγκόσμιο θέατρο.

Όπως έλεγε: «Το θέατρο, όπως το έχουμε βρει, δείχνει τη δομή της κοινωνίας σαν κάτι που η κοινωνία δεν μπορεί να επηρεάσει. Ο Οιδίποδας, που αμάρτησε ενάντια σε μερικές αρχές που στηρίζουν την κοινωνία της εποχής, τιμωρείται. Οι θεοί φροντίζουν γι' αυτό. Και οι θεοί δεν υπόκεινται σε κριτική. Οι μεγάλοι μοναχικοί του Σαίξπηρ, που έχουν κρεμασμένο στο λαιμό τους το άστρο της μοίρας τους, εκτελούν τις μάταιες και θανατηφόρες πορείες τους όπου τους σπρώχνει ο δαιμονισμός τους, φέρνουν τον εαυτό τους στην καταστροφή. Στην πτώση τους δεν γίνεται χυδαίος ο θάνατος, αλλά η ζωή, η κατάρρευσή τους δεν υπόκειται σε κριτική. Ανθρώπινα θύματα παντού. Βάρβαρες διασκεδάσεις. Ξέρουμε πως οι βάρβαροι έχουν τέχνη. Ας φτιάξουμε μια άλλη».

Και την έφτιαξε ο Μπρεχτ καθώς το 1949 ίδρυσε το Θέατρό του. Ο Μπρεχτ δίπλα στο Μαγιακόφσκι και το Λόρκα, συμπλήρωσε το τρίπτυχο των ποιητών που έγραψαν ένα γνήσια λαϊκό θέατρο. «Τρόμος και αθλιότητα στο Γ΄ Ράιχ», «Τα όπλα της κυρά - Καράρ», «Η Μάνα Κουράγιο», «Η ζωή του Γαλιλαίου», «Ο κύκλος με την κιμωλία», είναι μερικά ακόμα θεατρικά αριστουργήματα που παρουσιάζουν την καπιταλιστική πραγματικότητα ως ικανή να αλλάξει. Ο Μπρεχτ ήταν μια ολόκληρη πυροβολαρχία ενάντια στη ναζιστική βαρβαρότητα.

Όταν ο «μπογιατζής», όπως αποκαλούσε το Χίτλερ, ανέβηκε στην εξουσία, ο Μπρεχτ πέρασε στην παρανομία και κατάφερε να διαφύγει στο εξωτερικό. Κάτω από την αχυρένια στέγη της εξορίας του και μέσα στη ζεστή καρδιά του, έκλεισε αυτούς που δεν μπορούσαν να φύγουν. Παντού όπου μπορούσε, αποκάλυπτε στους συναδέλφους του -που πίστευαν μέσα στις αισθητικές τους αυταπάτες πως ο φασισμός ήταν μια έκρηξη βαρβαρότητας, που έτσι κι αλλιώς υπάρχει μέσα στον άνθρωπο ενάντια στον πολιτισμό και την καλοσύνη- τι ήταν ο πραγματικός φασισμός. Όπως είπε: «Ο Φασισμός είναι Καπιταλισμός και ως τέτοιος πρέπει να αντιμετωπιστεί, καθώς η μάνα που γέννησε το φασισμό βρίσκεται ακόμα σε οργασμό».

Μετά το Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο, ο Μπ. Μπρεχτ εγκαταστάθηκε στη Λαϊκή Δημοκρατία της Γερμανίας μαζί με τη Χέλβεν Βάινγκελ (την δεύτερη σύζυγό του), ενώ το 1950 εκλέχτηκε μέλος της Ακαδημίας Τεχνών. Ο Μπρεχτ αφιερώθηκε στην ποίηση και τη σκηνοθεσία των έργων του. Έγραψε εκατοντάδες ποιήματα, τα πιο γνωστά από τα οποία είναι: Άκουσα πως τίποτα δεν θέλετε να μάθετε, Εγκώμιο στη μάθηση, Γερμανικό εγχειρίδιο πολέμου, Αυτό θέλω να τους πω, Να καταπολεμάτε το πρωτόγονο, Ποτέ δεν σε είχα αγαπήσει τόσο πολύ, Απώλεια ενός πολύτιμου ανθρώπου, Εγκώμιο στον Κομμουνισμό, Εγκώμιο στη Διαλεκτική. >>>

Περιεχόμενα

Μουσική

Προβληματισμοί

Συνεντεύξεις

Τέχνες και Γράμματα

Νέα του σχολείου

Εγκώμιο στη μάθηση

Το 1955 ο Μπέρτολτ Μπρεχτ θα λάβει το Βραβείο Ειρήνης του Στάλιν. Ένα χρόνο αργότερα θα χάσει τη μάχη με το θάνατο. Στις 14 Αυγούστου του 1956 πεθαίνει από θρόμβωση της στεφανιαίας αρτηρίας της καρδιάς, στο Ανατολικό Βερολίνο. Τέλος, ένα από τα πιο επίκαιρα –ιδιαιτέρα για τους νέους- ποιήματά του λέει:

Μάθαινε και τ' απλούστερα!
Γι' αυτούς που ο καιρός τους ήρθε
Ποτέ δεν είναι αργά!
Μάθαινε το αβγ, δε σε φτάνει
Μα συ να το μαθαίνεις!
Μη σου κατοφανεί!
Ξεκίνα! Πρέπει όλα να τα ξέρεις!
Εσύ να πάρεις πρέπει την εξουσία.

Μάθαινε, άνθρωπε στο άσυλο!
Μάθαινε, άνθρωπε στη φυλακή!
Μάθαινε, γυναίκα στην κουζίνα!
Μάθαινε εξηντάχρονε!
Εσύ να πάρεις πρέπει την εξουσία.
Ψάξε για σχολείο άστεγε!
Προμηθεύσου γνώση, παγωμένε!
Πεινασμένε, άρπαξε το βιβλίο: είναι ένα όπλο.
Εσύ να πάρεις πρέπει την εξουσία.

Μην ντρέπεσαι να ρωτήσεις, σύντροφε!
Μην αφεθείς να πείθεσαι
Μάθε να βλέπεις εσύ ο ίδιος!
Ό,τι δεν ξέρεις ο ίδιος καθόλου δεν το ξέρεις.
Έλεγξε το λογαριασμό εσύ θα τον πληρώσεις.
Ψάξε με τα δάκτυλα κάθε σημάδι
Ρώτα: πώς βρέθηκε αυτό εδώ;
Εσύ πρέπει να πάρεις την εξουσία.

Μιχάλης Μπάκος, Α' Λυκείου

Αρχαία Ελληνικά Μουσικά Όργανα

Σε αυτήν τη στήλη της εφημερίδας μας, το άρθρο μας για τα αρχαία ελληνικά μουσικά όργανα εμφανίζεται για μια ακόμη και συνάμα τελευταία φορά κλείνοντας τον κύκλο παρουσίασης της αρχαίας ελληνικής οργανοποιίας με τα κρουστά.

Η κατηγορία των αρχαίων ελληνικών μουσικών οργάνων με την οποία θα ασχοληθούμε είναι τα Κρουστά. Υπήρχαν και άλλα κρουστά εκτός από αυτά που θα δείτε, απλά αυτά είναι τα βασικότερα. Ας ξεκινήσουμε λοιπόν...

Κρουστά

Κρόταλα-Κύμβαλα

- Αποτελούνταν από δύο επιμήκη στελέχη μήκους 15-20 εκ.
- Κατασκευάζονταν συνήθως από ξύλο, θαλάσσια όστρεα, κεραμικά θραύσματα ή χαλκό
- Πιθανότατα ήταν κοίλα στο εσωτερικό τους για την ενίσχυση του ήχου
- Παιζόνταν αλληλοκρουόμενα ανά ζεύγος σε κάθε χέρι
- Χρησιμοποιούνταν κυρίως από γυναίκες για να κρατούν το ρυθμό στο χορό

Ξείστρον

- Ύψος: περίπου 20 εκ.
- Όργανο αιγυπτιακής προέλευσης
- Εμφανίζεται στον ελλαδικό χώρο κατά τη μινωική εποχή
- Αποτελούνταν από ένα μεταλλικό πλαίσιο (ηχείο) σε σχήμα πετάλου, το οποίο προσαρμοζόταν σε λαβή από μέταλλο, ξύλο ή οστό
- Εσωτερικά το διαπερνούσαν εγκάρσιες μεταλλικοί ράβδοι, οι οποίες μετακινούνταν και παρήγαν ήχο με τη δόνηση ή είχαν αναρτημένα μικρά μεταλλικά ηχογόνα αντικείμενα, όπως κρίκους ή σφαιρικά κουδουνάκια
- Το χρησιμοποιούσαν και ως πλαταγή (κουδουνίστρα) για το νανούρισμα των μωρών

Τύμπανον

- Μεμβρανόφωνο όργανο
- Αποτελούνταν από μια ξύλινη στεφάνη διαμέτρου συνήθως 30-50 εκ., η οποία ήταν καλυμμένη και από τις δύο πλευρές με τεντωμένα δέρματα ζώων
- Διαδόθηκε στον Ελλαδικό χώρο από την Ανατολή
- Βασικό όργανο στις οργιαστικές λατρείες του διονυσιακού κύκλου
- Παιζόταν σχεδόν αποκλειστικά από γυναίκες

Τάνια Γκρόντα, Β' Γυμνασίου

Ο Δήμος Αβδελιώδης μιλάει Στη Διαπασών για τη δουλειά του και την τέχνη

Ο Δήμος Αβδελιώδης παρουσίασε στο πρεβεζάνικο κοινό ένα χειμωνιατικό βράδυ του Γενάρη, την τελευταία του θεατρική δουλειά, «**Το Μυρολόγι της Φώκιας – Το Καμίνι**».

Με τα δυο αυτά διηγήματα του Παπαδιαμάντη, προβάλλεται η αντίστιξη μεταξύ του πένθους του θανάτου και του οίστρου της ζωής. Κι ενώ η εξωτερική εικόνα των δυο διηγημάτων δίνει τη βεβαιότητα πεζογραφημάτων, ο Δήμος Αβδελιώδης, με την ιδιαίτερη σκηνοθετική του παρέμβαση, που επικεντρώνεται κυρίως στο λόγο και τη δύναμη των λέξεων, τα μετουσιώνει σε απολαυστικές οπτικοακουστικές παραστάσεις.

Πώς γεννήθηκε η ιδέα να δραματοποιήσετε έργα του Παπαδιαμάντη;

Από την αγάπη μου για τα έργα αυτά, τα οποία μας είναι χρήσιμα ακόμα. Εμένα δεν με ενδιαφέρει να κάνω ένα έργο, επειδή είναι κλασικό ή επειδή είναι γνωστό, εμένα μου αρέσουν μόνο τα έργα που έχουν να μου προσφέρουν κάτι. Εδώ, ας πούμε, σε αυτά τα δύο διηγήματα, ο Παπαδιαμάντης λέει κάτι πάρα πολύ φωναχτά, το οποίο όμως κρύβεται συνήθως... Στο *Μυρολόγι της Φώκιας* νομίζουμε όλοι ότι μιλάει για ένα πένθιμο γεγονός, που θέλει να

πει ότι η μοίρα του ανθρώπου είναι πολύ σκληρή. Δεν λέει όμως αυτό κι εγώ έτσι νόμιζα στην αρχή, γιατί το έχω πιάσει από πολύ παλιά το έργο... Στο *Μυρολόγι* ο Παπαδιαμάντης εννοητικά έχει συλλάβει την εξής ιδέα: το κορίτσι αυτό δεν ρίχνει ευθύνης κάπου... στη μάνα ή στη γιαγιά που δεν άκουσε. Δεν κάνει μια καταγγελία, ο Παπαδιαμάντης βάζει μέσα όλα τα στοιχεία της φύσης, όπου ο καθένας είναι απορροφημένος στο ρυθμό του και κάνει κάτι... και σαν να συμβαίνει αυτό ερήμην των άλλων και μόνο το κορίτσι καταδικάζεται σε θάνατο και είναι πολύ παράξενο αυτό. Μετά όταν το δεις όμως προσεκτικά -γιατί εμείς αυτό κάνουμε όταν περνούμε ερμηνευτικά στο κείμενο- συνειδητοποιείς περισσότερα. Όπως δουλεύουμε εμείς, στο κείμενο αναδεικνύονται τρία πράγματα: οι εικόνες, οι ιδέες και τα αισθήματα του σκηνοθέτη τη στιγμή που συλλαμβάνει το έργο. Οπότε, εκεί έρχεται στην επιφάνεια κάτι που είναι αόρατο και δεν φαίνεται: ότι το κορίτσι αυτό παρορμείται παρορμητικά από τη μουσική, οπότε όταν ξαφνικά συνέρχεται από τη σαγήνη, βλέπει ότι είναι σκοτεινά και έχει χάσει την αίσθηση του χρόνου πλέον.

Σύμφωνα με την αρχαία τυπολογία των τριών ανθρώπινων χαρακτήρων, που έχει πάρει συγκεκριμένη μορφή με το Γιώργο Πασχαλίδη, υπάρχουν τρεις αντιδράσεις μπροστά σε ένα τέτοιο γεγονός, είτε είναι οπτικό ή ακουστικό. Ο πρώτος τύπος μπροστά σε ένα ερέθισμα οπτικό το οποίο σημαίνει κίνδυνος αρχίζει να τρέχει χωρίς να υπολογίζει τίποτα, δεν σκέφτεται, απλώς δρα. Ο δεύτερος φοβάται και καθλώνεται. Δηλαδή αν ήταν Β τύπου το κορίτσι θα έτρεμε και θα έπεφτε λιπόθυμη κάτω από το φόβο της, δεν θα έπεφτε στη θάλασσα. Αν ήταν Γ τύπος -έχει τα στοιχεία του Α και Β τύπου- ή θα ορμούσε από τον πανικό και θα έπεφτε στη θάλασσα ή θα έτρεμε... ένα από τα δύο, ανάλογα με το χαρακτήρα και την κουλτούρα που έχει ο καθένας. Επομένως, το κορίτσι αυτό είναι πρώτου τύπου.

Ο Παπαδιαμάντης συλλαμβάνει ένα γεγονός το οποίο υπάρχει στην αρχαία κουλτούρα, συλλαμβάνει, δηλαδή, μια συμπεριφορά ενός ανθρώπινου τύπου που φοβάται μπροστά στην αίσθηση του κινδύνου και πέφτει στη θάλασσα. Είναι φοβερό και όταν βάζεις τα δύο αυτά διηγήματα το ένα δίπλα στο άλλο συνειδητοποιείς ότι το κορίτσι στο *Καμίνι* είναι και αυτό Α τύπου. Τα διηγήματα αυτά έχουν γραφτεί σε ανύποπτο χρόνο. Αν τα βάλεις όμως το ένα δίπλα στο άλλο, βλέπεις ότι αν αυτό το κορίτσι δεν το καταλάμβα-

νε πανικός και δεν έπεφτε στη θάλασσα και μεγάλωνε θα ήταν το κορίτσι στο *Καμίνι*, πάλι Α τύπου, η οποία δεν ακούει τον πατέρα της, δεν φοβάται, δεν υπακούει στη θεία της και ακούει μόνο αυτό που θέλει, διαλέγει αυτό που θέλει μόνο, αυτό το αγόρι που έχει ερωτευτεί. Αυτό το κορίτσι βιώνει το θρίαμβο της ζωής.

Θεωρώ ότι το *Καμίνι* είναι ένα από τα ωραιότερα διηγήματα που έχω διαβάσει ποτέ και ο πρόλογός του είναι εξαιρετικός. Το *καμίνι* που ανάβει τα κάρβουνα είναι το πάθος ουσιαστικά, και μετά, το

θαλάσσιο, του έρωτα. Στο ένα, το *καμίνι* του πάθους, οι άνθρωποι βασανίζονται και αναπαράγουν καινούριους τυράννους, ενώ στο θαλάσσιο, το αέρινο, το *καμίνι* του έρωτα δηλαδή, μπαίνει μέσα και απογειώνεται... Κάνει, δηλαδή, αυτήν τη φοβερή αντίστιξη και δείχνει το βάσανο του πάθους και πώς απελευθερώνεται κανείς μένει μόνο να ακούσει τη συνειδησή του, τη θεϊκή πληροφορία που έχει μέσα του. Την οποία πολλές φορές από φόβο, από αναστολές, από εμμονές δεν ακολουθούμε.

Τι είναι αυτό που σας αρέσει περισσότερο στη δουλειά σας;

Αυτό που μου αρέσει είναι ότι κάθε στιγμή είναι δημιουργική, οι πρόβες από τη στιγμή που θα αρχίσουμε είναι μια διαρκής απόλαυση. Γιατί η σκηνοθεσία που κάνω εγώ αφορά μόνο σε μια λογική διαχείριση του κειμένου, της κάθε πρότασης, δηλαδή, και μετά κάνουμε την εκτέλεση ή διαχείριση γίνεται ως εξής: βλέπουμε ότι κάθε μικρή δομή, που είναι μία πρόταση, περιέχει μια δεσπόζουσα σημασία, όπως στη μουσική είναι εμερίτου. Για την οποία δεσπόζουσα σημασία έχει γραφτεί αυτή η πρόταση. Το χωρίζουμε σε φράσεις και φραστικές ενότητες, ανάλογα με το ποιες φέρουν τη δεσπόζουσα σημασία και ποιες τις δευτερεύουσες σημασίες. Αυτά τα αναλύουμε και κάνουμε τη δραματουργική εκτέλεση, η οποία μας αποκαλύπτει ότι η νότα στην οποία τονίζεται η κάθε συλλαβή, είναι αυτή η οποία αποκαλύπτει τη σημασία της. Αν δεν είναι η σωστή νότα, ακούγεται σαν λέξη αυτό που ακούμε, όχι σαν τη σημασία της λέξης. Έτσι, κάθε λέξη αποτελεί ένα δραματουργικό επεισόδιο. Με αυτή τη μέθοδο δουλεύουμε φράση-φράση όλο το κείμενο και είναι κάτι πολύ ευχάριστο, πολύ αποκαλυπτικό, μόνο δημιουργικό και δεν έχει το σαδομαζοχισμό που έχει το θέατρο συνήθως... να βγάζει ο καθένας τα απωθημένα του ή να "το παίζει" σκηνοθέτης. Δηλαδή το θέατρο με αυτή τη μέθοδο γίνεται μία τέχνη, η οποία ξέρεις γιατί κάνεις κάτι, πώς το εκτελείς και ότι έχεις βεβαιότητες για τα αποτελέσματα.

Είπατε στην αρχή ότι το κοινό παίρνει αυτήν την αίσθηση ανακούφισης στο τέλος. Εσείς ως σκηνοθέτης τι παίρνετε από το κοινό;

Αν δεν υπήρχε το κοινό δεν θα μπορούσα να παίρνω εγώ αυτήν την ευχαρίστηση, γιατί η ευχαρίστηση του καλλιτέχνη πρέπει να περάσει μέσα από το κοινό και να γυρίσει σε αυτόν, αλλιώς σημαίνει ότι είναι ένας ανόητος νάρκισσος ή ένας εγωπαθής. ▶ ▶

Εάν δεν αισθανθείς να έρχεται η επιβεβαίωση από τους άλλους, δεν μπορείς ποτέ να ευχαριστηθείς, μένεις αμήχανος και τραγικά μόνος. Ειδικά οι καλλιτέχνες, που χειρίζονται το θέμα της επικοινωνίας, αν δεν νιώσουν αυτήν την ανταπόκριση από κάτω, είναι δυστυχημένοι. Και αυτή είναι η πραγματική λειτουργία της τέχνης. Γιατί η τέχνη είναι ανθρώπινη εφεύρεση: ένα πράγμα μπορεί να κάνει η τέχνη: να σε συγκινήσει, δηλαδή ή να σε κάνει να γελάσεις ή να σε κάνει να κλάψεις, όχι να κλάψεις επειδή σε εκβιάζει ο άλλος συναισθηματικά πάνω από τη σκηνή, να κλάψεις επειδή ανακάλυψες κάποιες αλήθειες που είναι πραγματικές αλήθειες, και λες "Ναι! Αυτό είναι!". Συγκινείσαι από την αλήθεια, από την καθαρότητα των ιδεών, που ενδεχομένως να είχες ξεχάσει και σ' τις θυμίζει η τέχνη.

Πείτε μας λίγα λόγια για την ταινία σας, «Το δέντρο που πληγώναμε».

Οι πρώτες ταινίες που έκανα απορρίφθηκαν, γιατί φαινόταν δύσκολες. Απλώς χαλούσαν την αισθητική εκείνου του καιρού. Το δέντρο που πληγώναμε δεν μπορούσαν να το κατατάξουν σ' ένα είδος κινηματογράφου κι έτσι προτίμησαν να βγάλουν την ταινία απ' έξω. Και μετά έκανε θρίαμβο και τώρα όσο περνάει ο καιρός τόσο περισσότερη αξία αποκτάει. Εγώ όμως ήμουν σίγουρος τότε, όταν την τελείωσα ήμουν ευτυχημένος. Θεώρησαν ότι ήταν παιδική ταινία, ωστόσο δεν ήταν, ήταν ταινία για όλους. Ήταν μια κρίση πάνω στο ότι μεγαλώνουμε και δεν μπορούμε να κατανοήσουμε ακόμα πώς χάθηκε ο παράδεισος που ζούσαμε, και επειδή δεν τον ζήσαμε, μας έρχεται μετά σαν μια μνήμη πικρή. Οπότε εγώ με Το δέντρο που πληγώναμε λέω ότι τώρα που το καταλάβαμε, βοηθήστε τα παιδιά να ζήσουν στον παράδεισό τους, βοηθήστε τα με κάθε τρόπο, μην τα κάνετε δέσμια ιδεών και εμμονών... να ζήσουν σαν παιδιά, να ευτυχίσουν σαν παιδιά, και να τα παροτρύνετε να το κάνουν αυτό, γιατί μετά μεγαλώνουν και λένε "χάσαμε την πιο ωραία ηλικία, την πραγματικά παραδεισένια ηλικία". Και μετά όταν το κάνεις αυτό, και παραμένεις παιδί, μπορείς να συνεχίσεις να είσαι παιδί, ενώ θα σκέφτεσαι ώριμα παράλληλα, αλλιώς γίνεσαι ένας "πεθαμένος" άνθρωπος, ένας νεκροζώντανος, ο οποίος δεν ξέρει γιατί ήρθε, ποιος είναι ο σκοπός που ήρθε, και τι πρέπει να κάνει... ενώ ζούμε μέσα σε έναν παράδεισο. Όπου και να πας, είναι ο παράδεισος. Και δεν το βλέπουμε.

Ζούμε μέσα σε έναν παράδεισο. Όπου και να πας, είναι ο παράδεισος. Και δεν το βλέπουμε.

Έχει επηρεαστεί η δουλειά σας στο θέατρο από την κρίση;

Η κρίση δίνει το βήμα στο θέατρο, στο θέατρο που είναι θεραπευτικό. Γιατί μέσα στην κρίση αν εξακολουθείς να βλέπεις πράγματα τα οποία είναι θελκτικά της βίας και όλων των άρρωστων καταστάσεων -που μεγεθύνονται και γίνονται αισθητικά γεγονότα κιάλας- και οι άνθρωποι εξακολουθούν να το δέχονται αυτό -από το φόβο τους- σημαίνει ότι η κρίση δεν έχει τελειωμό. Αυτή είναι η πραγματική κρίση. Δεν είναι οικονομική κρίση στην πραγματικότητα. Είναι κρίση ορθολογικής διαχείρισης των ιδεών και της πραγματικότητας. Από τη στιγμή που χάνεις τον έλεγχο των λογικών αποφάσεων, έχεις μπει σε κρίση. Μετά οι επιπτώσεις είναι οικονομικές. Γιατί εκεί χτυπάει πιο πολύ, εκεί φαίνεται πιο πο-

λύ, αλλά το κυριότερο είναι ότι χτυπάει μέσα στην ψυχή των ανθρώπων και οι άνθρωποι αρρωσταίνουν γιατί δεν έχουν όραμα μπροστά, δεν έχουν όρεξη για τη ζωή, δεν βλέπουν μπροστά κάτι θετικό, τα βλέπουν όλα μαύρα. Σήμερα έχουμε υποστεί έναν οικονομικό πόλεμο, για τον οποίο όμως εμείς δώσαμε το δικαίωμα, όχι οι άλλοι. Οι ηγέτες μας είναι ανίκανοι να βρουν λύσεις, είναι χωρίς παιδεία πιστεύω... Οι Έλληνες ποτέ δεν κοιμόντουσαν, πάντα είχαν ιδέες... τώρα περιμένουμε από κάποιον να μας σώσει, γιατί να μας σώσει κάποιος; Επομένως, ο καθένας πρέπει μόνος του ή μέσα στις μικρές δομές να σώσει τον εαυτό του μέσα από έναν τρόπο δημιουργικό, γιατί μόνο η δημιουργία μπορεί να δίνει στους ανθρώπους αισιοδοξία. Πρέπει να περάσει στη δράση.

Τι σχέδια έχετε για το μέλλον; Σκέφτεστε να ασχοληθείτε ξανά με τον Παπαδιαμάντη;

Έχω κάνει και το Όνειρο στο κύμα, είναι ένα άλλο εξαιρετικό διήγημα, και το Έρωσ Ήρωσ, παλιότερα είχα κάνει και τη Νοσταλγώ. Τώρα έκλεισα με τον Παπαδιαμάντη. Έχω κάνει μια τριλογία και πιστεύω είναι αρκετό. Τώρα ετοιμάζω την Ελένη του Ρίτσου και Το μόνο της ζωής του ταξιδιού, του Βιζυηνού.

Ηλιοπούλος Γιώργος, Ηλιοπούλου Ευρώπη, Παβέλη Έλενα, Πιέτα Δήμητρα, Β' Λυκείου

Μουσικό Σταυρόλεξο!

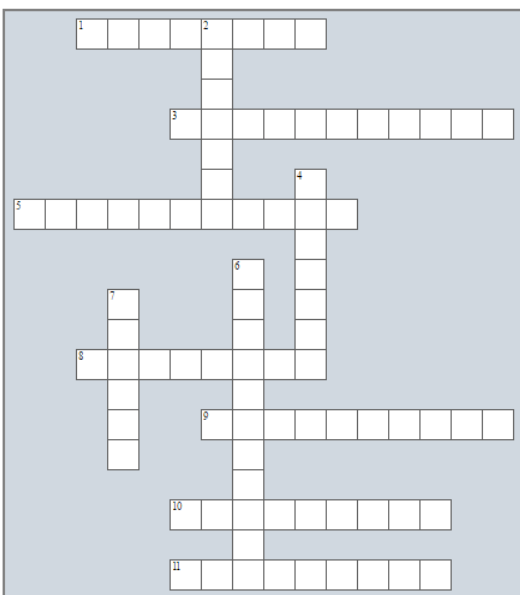
Οριζόντια

1. Πνευστό μουσικό όργανο που χρησιμοποιείται κυρίως στην τζαζ μουσική.
3. Παραδοσιακό κρουστό όργανο.
5. Έγραψε το "Σαν τον Καραγκιόζη".
8. Σύνολο πολλών οργάνων.
9. Μεγάλος Έλληνας συνθέτης του 20ού αιώνα.
10. Τις χρησιμοποιούμε στα ντραμς.
11. Έγχορδο λαϊκό ελληνικό όργανο.

Κάθετα

2. Πνευστό που συναντάμε συνήθως στις κλασικές ορχήστρες.
4. Σύνολο πολλών φωνών.
6. Έγχορδο μουσικό όργανο που ανήκει στην οικογένεια του βιολιού.
7. Έπαιξε ο Ringo Starr των Beatles.

Γεράσιμος Μαρκής, Σπύρος Κιτσαντάς, Α' Γυμνασίου

1. Σαξόφωνο, 2. Φλάουτο, 3. Τουμπάκι, 4. Χορωδία, 5. Σαξοβιολόνι, 6. Κοντραμπάσο, 7. Ντραμς, 8. Ορχήστρα, 9. Κατζιάκας, 10. Μπαγκέτες, 11. Μπουζούκι

Περιεχόμενα

Μουσική

Προβληματισμοί

Συνεντεύξεις

Τέχνες και Γράμματα

Νέα του σχολείου

Ελληνες Συνθέτες και Στιχουργοί

Φθινόπωρο, 1976.

«Δύο νεαρά παιδιά, φοιτητές Πολιτικής Επιστήμης, γνωρίζονται τυχαία στην Πάντειο. Ο Σταμάτης, 21 ετών, συνθέτει, παίζει πιάνο και τραγουδάει... Η Λίνα, 19 ετών, διαβάζει μετά μανίας ποίηση και λογοτεχνία, και πλέκει στίχους... Τους εμπιστεύεται στο Σταμάτη. Μοιράζονται το ίδιο τετράδιο-ημερολόγιο που αλλάζει χέρια κάθε δυο μέρες...»

Ο **Σταμάτης Κραουνάκης** είναι μουσικοσυνθέτης, στιχουργός, ερμηνευτής, παραγωγός και συγγραφέας. Γεννήθηκε το Δεκέμβριο του 1955 στην Αθήνα, όπου μεγάλωσε και ζει μέχρι σήμερα. Είναι απόφοιτος του τμήματος πολιτικών επιστημών της Παντείου.

Σπούδασε μουσική έχοντας δασκάλα την Κλέλια Τερζάκη, ενώ πρωτοεμφανίστηκε στη δισκογραφία το 1978, υπογράφοντας τη μουσική στο δίσκο "Το σπίτι του Αγαμέμνονα". Ένα χρόνο νωρίτερα είχε κάνει το ντεμπούτο του στο θέατρο, γράφοντας τη μουσική για την παράσταση "Βαριέμαι". Το 1981 έκανε την πρώτη

του μεγάλη συνεργασία, γράφοντας τη μουσική για το δίσκο "Σκουριασμένα χείλια", που ερμήνευσε η Βίκυ Μοσχολιού.

Σημαντική στιγμή στην καριέρα του υπήρξε η συνάντηση και συνεργασία του με τη στιχουργό Λίνα Νικολακοπούλου. Καρπός της συνεργασίας τους είναι ο μεγαλύτερος όγκος του συνολικού του έργου, με πρώτη σημαντική στιγμή των δύο την κυκλοφορία του δίσκου *Κυκλοφορώ κι οπλοφορώ* (1985), με περισσότερες από 200.000 πωλήσεις, ενώ ταυτόχρονα εκτινάχθηκε και η καλλιτεχνική πορεία της Άλκηστης Πρωτοψάλτη.

Έκτοτε συνεργάστηκε με μια σειρά από μεγάλες φωνές του ελληνικού τραγουδιού (ενδεικτικά: Ελένη Βιτάλη, Μανώλης Μητσιάς, Δήμητρα Γαλάνη, Τάνια Τσανακλίδου, Ελευθερία Αρβανιτάκη κλπ.), ενώ ανέδειξε και προώθησε ο ίδιος νέους καλλιτέχνες (Κώστας Μακεδόνας, Δημήτρης Μπάσης, Στέλιος Διονυσίου κ.ά.)

Πέρα από τη δισκογραφική δουλειά, εμπνεύστηκε ένα νέο τρόπο παρουσίασης μουσικών παραστάσεων, χρησιμοποιώντας τα τραγούδια σαν μουσικό θεατρικό κείμενο και τους τραγουδιστές σαν ήρωες ενός φανταστικού έργου.

Από το 1990 συγκεντρώνει ελληνικά έργα που επιδέχονται μουσική ανάπτυξη και τα επεξεργάζεται, ενώ παράλληλα βλέπουν το φως της δισκογραφίας εσωτερικοί μουσικοί μονόλογοι, νέες τεχνικές, τραγούδια με μεγάλες μουσικές εισαγωγές – γενικότερα μουσική που δηλώνει την εικόνα της.

Το 1998 δημιουργεί μια μουσική ομάδα νέων καλλιτεχνών, η οποία βαφτίζεται *Σπείρα-Σπείρα* και ζητάει φιλοξενία στο θέατρο Χυτήριο. Ο Σταμάτης Κραουνάκης σκηνοθετεί την πρώτη του μουσική παράσταση-εξομολόγηση, με τίτλο "Όλοι μαύρα κι ένα πιάνο", δήλωση αθωότητας του τραγουδιού στα τέλη του εικοστού αιώνα. Στον πολυχώρο Αθηναίς, στις 18 Νοεμβρίου 2002 κάνει πρεμιέρα με το νέο έργο-μιούζικαλ "Η κλασική συνταγή", το οποίο αγκαλιάστηκε από κοινό και κριτικούς και συγκέντρωσε το ενδιαφέρον όλης της καλλιτεχνικής Αθήνας. Η *Σπείρα-Σπείρα* γίνεται πανελλήνιο θέμα και η παράσταση χαρακτηρίζεται η καλύτερη της καριέρας του.

Το 2000 βραβεύτηκε με το κρατικό βραβείο στο 41ο Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης για τη μουσική του στην ταινία του Νίκου Παναγιωτόπουλου, *Αυτή η νύχτα μένει*. Επιπλέον, έχει λάβει πλήθος βραβείων για τη μουσική του σε πολλές τηλεοπτικές σειρές που αγαπήθηκαν.

Τραγούδια, σκετς, χιούμορ, τόλμη, διαμαρτυρία είναι τα υλικά όλων των παραστάσεων ενός καλλιτέχνη που δεν «μασάει» να εκτεθεί, να διαμαρτυρηθεί, να σατιρίσει. Αγαπημένα τραγούδια του Σταμάτη Κραουνάκη και όχι μόνο (τα περισσότερα σε μουσική του ίδιου και στίχους της Λίνας Νικολακοπούλου) αποτελούν σατιρικές μετασκευές γνωστών τραγουδιών, πικρή σάτιρα και όλα αυτά ζυμωμένα με μπόλικο αυτοσχεδιαστικό οίστρο. Το γέλιο διαδέχεται το θυμό... τον έρωτα η πίκρα...

Η **Λίνα Νικολακοπούλου**

γεννήθηκε στις 30 Ιουνίου του 1957 στα Μέθανα. Η μητέρα της ήταν δασκάλα και ο πατέρας της στρατιωτικός. Σπούδασε κοινωνικές και πολιτικές επιστήμες στο Πάντειο Πανεπιστήμιο, ενώ παράλληλα παρακολουθούσε μαθήματα κινηματογραφίας στη σχολή Σταυράκου, σκηνοθεσίας θεάτρου στη σχολή του Πέλου Κατσέλη, αλλά και κλασικής κιθάρας στο Εθνικό και Ελληνικό Ωδείο Αθηνών.

στο Εθνικό και Ελληνικό Ωδείο Αθηνών.

Ήταν ένα εξωστρεφές παιδί, πρώτη στο παιχνίδι, πρώτη στο χορό, μέχρι τα δεκατρία της χρόνια βέβαια, γιατί τότε «σουσειρώνεται» μέσα της και αρχίζει να ψάχνεται βαθιά. Η ανέμελη ξανθούλα Λίνα γεννά την απόμακρη Νικολακοπούλου, που αργότερα θα κρύβει τα υπέροχα πράσινα μάτια της πίσω από χοντρά κοκάλινα γυαλιά.

Με έναν τρόπο γραφής πολύ ισχυρό και ιδιαίτερο, η Νικολακοπούλου μπαίνει στο χώρο του τραγουδιού επηρεάζοντας σε μεγάλο βαθμό τον ελληνικό στίχο. Ο λόγος της είναι σύνθετος, με θέματα ερωτικά αλλά και κοινωνικά, χρησιμοποιεί μεταφορές, νεολογισμούς και έντονες εικόνες, πολλές φορές υπερρεαλιστικές. Οι στίχοι της Νικολακοπούλου αποτυπώνουν μια διαφορετική ανάγκη έκφρασης από τη μέχρι τότε στιχουργία, με θέματα που ξεφεύγουν από τα συνηθισμένα, γίνονται περισσότερο ψυχογραφικοί, περισσότερο προσωπικοί, θίγοντας τους σύγχρονους προβληματισμούς του ανθρώπου. Η ίδια χαρακτηρίζει τον εαυτό της τολμηρή και με εξομολογητικό χαρακτήρα πολλές φορές στο στίχο της.

Έχει συνεργαστεί, γνωρίζοντας μεγάλη καλλιτεχνική και εμπορική επιτυχία, με μεγάλα ονόματα στον ελληνικό και διεθνή χώρο του τραγουδιού: Νίκος Αντύπας, Γιάννης Σπανός, Γιώργος Χατζηνάσιος, Κώστας Καλδάρης, Θάνος Μικρούτσικος, Ara Dinkjian, Sting, Νίκος Κυπουργός, Δημήτρης Παπαδημητρίου, Ευανθία Ρεμπούτσικα, Χρήστος Νικολόπουλος, Γιώργος Ζήκας, Μίκης Θεοδωράκης, Σταύρος Ξαρχάκος, Kiki Lesendric, Goran Bregovic, Δήμητρα Γαλάνη και πολλοί άλλοι. Ακόμη, το 1998 έγραψε στίχους για τρία ανέκδοτα τραγούδια του Μάνου Χατζιδάκι, στο δίσκο της Δήμητρας Γαλάνη «Χορός με τη σκιά μου».

Το όνομά της, είναι άμεσα συνδεδεμένο με αυτό του Σταμάτη Κραουνάκη, τον οποίο γνωρίζει στα τέλη της δεκαετίας του '70, όντας συμφοιτητές στο Πάντειο Πανεπιστήμιο. Ο Κραουνάκης μάλιστα την είχε χαρακτηρίσει μια γεννημένη ποιήτρια.

Το 1985 έρχεται η καταξίωση για τη Λ. Νικολακοπούλου με το δίσκο "Κυκλοφορώ κι οπλοφορώ" και μουσική πάλι του Στ. Κραουνάκη, ενώ η ερμηνεία ανήκει αυτή τη φορά στην Άλκηστη Πρωτοψάλτη. Ο δίσκος γίνεται χρυσός κι αφήνει διαχρονικά τραγούδια, όπως το ομώνυμο, το τραγούδι "Μαλάμω", "Η σωτηρία της ψυχής" κ.ά. Τραγούδια της έχουν μεταφραστεί σε ▶

Περιεχόμενα

Μουσική

Προβληματισμοί

Συνεντεύξεις

Τέχνες και Γράμματα

Νέα του σχολείου

Δημήτρης Μπασλάμ με τον Αησιλάγο μας χαρίζει άφθονο τραγούδι, γέλιο και τροφή...

Ένα πρωτότυπο έργο, αφού άλλωστε είναι ένα μουσικό κουκλοθέατρο, έλαβε χώρα στο κάστρο του Αγίου Ανδρέα το τελευταίο Σάββατο του Ιανουαρίου. Οι θέσεις γέμισαν με θεατές σχεδόν όλων των ηλικιών, με τα παιδιά να παίζουν πρωταγωνιστικό ρόλο. Μια ευχάριστη παράσταση με κούκλες, ηθοποιούς και ζωντανή μουσική, που χάρισε άφθονο γέλιο στους μικρούς και μεγάλους φίλους. Εκτός από την ευφάνταστη πλοκή και τον τρόπο με τον οποίο παρουσιάζεται, το έργο περνά έμμεσα σημαντικά μηνύματα για τη διατροφή, αλλά και την κοινωνία γενικότερα και την ανάγκη ποικιλομορφίας και στα δύο- όπως μας λέει και ο συγγραφέας του στην συνέντευξη που ακολουθεί παρακάτω.

ΥΠΟΘΕΣΗ

Ο Αησιλάγος παθαίνει μαγουλάδες και από το άγχος του νομίζει ότι φταίει το φαγητό του. Επειδή μαγειρεύει διάφορα άλλα, εκτός από καρότα και χορταρικά, φοβάται ότι ξεφεύγει από τη φύση του και έτσι αποφασίζει να αλλάξει διατροφή. Στο δρόμο για το ιδανικό του γεύμα βρiscaki ντομάτες, τρώει μόνο από αυτές και γίνεται κατακόκκινος, μετά μόνο πιπεριές, γίνεται καταπράσινος και το ίδιο με τα λεμόνια. Όταν ζηρνάει σε ένα ωραίο μποστάνι και ανακαλύπτει ότι όλα αυτά ήταν τελικά ένας εφιάλτης, αρχίζει και πάλι να μαγειρεύει και να τρώει απ' όλα!

Ξέρουμε ότι μεγαλώσατε στην Έδεσσα. Πότε αρχίσατε να ασχολείστε με τη μουσική και με ποιο όργανο ξεκινήσατε;

Με τη μουσική άρχισα να ασχολούμαι από νωρίς, έφηβος στα δεκατέσσερα με δεκαπέντε. Αρχικά με ροκ συγκροτήματα κτλ. Ξεκίνησα με ηλεκτρική κιθάρα και μετά μπάσο.

Παίζετε μουσική, συνθέτετε, γράφετε και παραμύθια... Πώς τα καταφέρνετε όλα αυτά; Ποιο σας κερδίζει περισσότερο;

Με επιμέλεια. Κακά τα ψέματα, η έμπνευση είναι μια πολύ μικρή στιγμή, όλο το άλλο είναι επιμέλεια και δουλειά. Τώρα τελευταία με κερδίζει περισσότερο το γράψιμο, γιατί έχει μια παραπάνω δυσκολία για μένα και αυτό με εξιτάρει πιο πολύ.

Πώς ξεκινήσατε να γράφετε παραμύθια; Η ιδέα ήταν εξαρχής συνυφασμένη με τη μουσική ή προέκυψε;

Η ιδέα προέκυψε όταν έγινα κι εγώ μπαμπάς, όταν άρχισα να λέω παραμύθια στην κόρη μου. Τότε άρχισα να τα γράφω και σιγά σιγά ανακάλυψα ότι αυτά που έγραφα μπορούσαν να επικοινωνήσουν και με άλλα παιδιά, οπότε πήρα τη μεγάλη απόφαση να τα στείλω σε εκδότες.

Πιστεύετε ότι τα παραμύθια απευθύνονται μόνο σε παιδιά; Έχουν και οι μεγάλοι ανάγκη από παραμύθια;

Όλοι έχουνε ανάγκη από παραμύθια και από την αφήγηση μιας ιστορίας. Όλοι μας, μικροί μεγάλοι. Για μένα η τέχνη της αφήγησης είναι σπουδαία και πόσο μάλλον όταν ακούς κάποιον να σου αφηγείται.

Η ιδέα για τον «Αησιλάγο» πώς προέκυψε;

Προέκυψε από την κόρη μου, η οποία έτρωγε μόνο ψωμί και έπρεπε να της πω μια ιστορία για να της εξηγήσω αυτό που ήθελα. Τελικά κάτι κατάφερα, άρχισε να τρώει διάφορα και έδωσα και μια άλλη προέκταση μετά στο παραμύθι, πιο αλληγορική, σε σχέση με την κοινωνία, η οποία χρειάζεται όλα τα στρώματα και όλες τις φυλές.

Πιστεύετε ότι οι παραστάσεις με μουσική είναι πιο ενδιαφέρουσες και πιο ελκυστικές για τα παιδιά;

Σαφώς είναι πιο ελκυστικές, αλλά το ελκυστικό δεν είναι και το ζητούμενο σε μια παιδική παράσταση. Προκύπτει όταν είναι φυσικό, ενώ όταν είναι ζητούμενο ευτελίζεται. Όταν προκύπτουν τα πράγματα, είναι πιο αληθινά.

Ποιο από τα δικά σας παραμύθια είναι το αγαπημένο σας;

Από τα δικά μου παραμύθια αγαπημένο μου νομίζω είναι «Ο Γαργαληστής».

Είστε καθηγητής στο Τ.Ε.Ι. Ηπείρου. Τι διδάσκετε εκεί;

Εκεί διδάσκω μπάσο και μουσικά σύνολα.

*Παρασκευή Γεωργίου, Αποστολία Ντάκουλα,
Γ' Γυμνασίου*

Ευχαριστούμε ιδιαίτερα την κ. Λίλη Σακκά από το Θεατρικό Εργαστήρι Πρέβεζας, που μεσολάβησε για τη συνέντευξη με τον κ. Μπασλάμ και τον κ. Αβδελιώδη, καθώς και οι δύο παραστάσεις φιλοξενήθηκαν από τη θεατρική ομάδα της.

Ισραήλ, Τουρκία, Γερμανία, Ολλανδία, Σουηδία, Νορβηγία, Γαλλία και Ισπανία.

Επίσης η Λίνα Νικολακοπούλου έχει ασχοληθεί και με το θέατρο ως συγγραφέας κειμένων επιθεώρησης, σε συνεργασία με το Σταμάτη Φασουλή και τη Δήμητρα Παπαδοπούλου. Έγραψε χορικά για τις κωμωδίες του Αριστοφάνη «Λυσιστράτη», σε σκηνοθεσία Ανδρέα Βουτσινά, «Πλούτος», σε σκηνοθεσία Νίκου Μαστοράκη, καθώς και για την παράσταση του Κ.Θ.Β.Ε. «Τρωάδες», σε σκηνοθεσία Ανδρέα Βουτσινά. Σταθμός θεωρείται η παράσταση «Εκτο πάτωμα», σε σκηνοθεσία Δημήτρη Έξαρχου, στην οποία γράφει τους στίχους σε μουσική Σταμάτη Κραουνάκη.

Η Νικολακοπούλου έχει επιμεληθεί μουσικά προγράμματα με τη Δ. Γαλάνη, την Ε. Αρβανιτάκη, τη Χ. Αλεξίου, την Α. Πρωτοψάλτη και πολλούς άλλους. Όλα στέφθηκαν με επιτυχία, ανατρέποντας την τρέχουσα αντίληψη περί νυχτερινής διασκέδασης. Το τραγούδι γίνεται παράσταση, συγκεκριμένης διάρκειας, με σκηνοθέτη, σκηνογράφο και με προσεγγμένο φωτισμό και ήχο.

Αυτόν τον καιρό ολοκλήρωσε στο στούντιο την ηχογράφηση ενός νέου cd "Στην ομίχλη των καιρών" σε συνεργασία με τον Θάνο Μικρούτσικο, στο οποίο υπογράφει τους στίχους σε επτά τραγούδια.

Αμαλία Δημητρακοπούλου, Α' Γυμνασίου

Bob Marley: ένας άνθρωπος ένας θρύλος

Περιεχόμενα

Μουσική

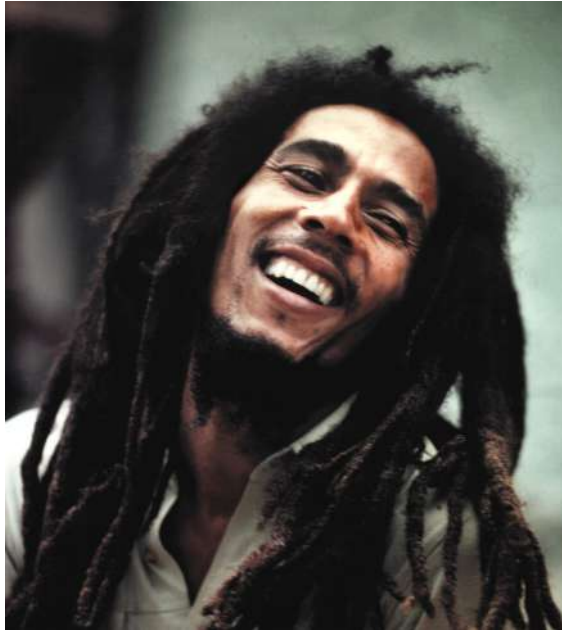
Προβληματισμοί

Συνεντεύξεις

Τέχνες και Γράμματα

Νέα του σχολείου

Ο Τζαμαϊκανός τραγουδοποιός που διεθνοποίησε τη μουσική ρέγκε και την κουλτούρα των Ρασαφάρι, γεννήθηκε στις 6 Φεβρουαρίου του 1945 στο χωριό Nine Mile της Τζαμάικα, ως Robert Nesta Marley. Ήταν γιος ενός λευκού στρατιωτικού και μιας ντόπιας μαύρης. Ο πατέρας του τους βοήθησε οικονομικά, μέχρι το θάνατό του, όπου αναγκάστηκαν να μετακομίσουν, λόγω της έλλειψης χρημάτων, στον τενεκοδομαχαλά Trenchtown του Kingston (πρωτεύουσα της Τζαμάικα). Εκεί ο μικροσκοπικός Μάρλεϋ ασάλωσε το χαρακτήρα του για να επιβιώσει, καθώς αντιμετώπιζε την προκατάληψη τόσο των λευκών, όσο και των μαύρων.

Junior Marvin και Al Anderson στις κιθάρες. Τους συνόδευε πάντα στα φωνητικά το γυναικείο τρίο "I Threes", που το αποτελούσαν η γυναίκα του B. Marley, Rita, η Judy Mowatt και Marcia Griffiths. Το 1975 σημειώνει την πρώτη παγκόσμια επιτυχία του με το τραγούδι *No Woman, No Cry* από το άλμπουμ *Natty Dread*. Τον επόμενο χρόνο το *Rastaman Vibration* γνωρίζει μεγάλη επιτυχία στις ΗΠΑ.

Το Δεκέμβριο του 1976 ο B. Marley επιστρέφει δόξα και τιμή στην Τζαμάικα για να συμβάλει στην εκτόνωση των πολιτικών συγκρούσεων, αλλά παραλίγο να χάσει τη ζωή του, όταν άγνωστοι αποπειρώνται να τον δολοφονή-

Εγκατέλειψε το σχολείο στην ηλικία των δεκατεσσάρων και άρχισε να δουλεύει ως βοηθός οξυγονοκολλητή, ενώ παράλληλα στον ελεύθερό του χρόνο έπαιζε μουσική με το φίλο του Bunny Wailer και τον Joe Higgs, έναν εκκολαπτόμενο τραγουδιστή και μέλος του κινήματος των Ρασαφάρι, ένα περίεργο κράμα από βιβλικές προφητείες, φιλοσοφία της επιστροφής στη φύση και μαύρου εθνικισμού, που αποθεώνει τη λατρεία της μαριχουάνας και τη νοσταλγία επιστροφής στην Αφρική, ενώ εντάχθηκε στην παρέα και ο Peter Tosh.

Το 1963, οι Marley, Tosh και Higgs σχημάτισαν ένα γκρουπ, που έπαιζε ska και rocksteady μουσική και ονομάστηκαν "The Wailers". Η επιτυχία δεν ήρθε και ο Bob Marley αναγκάστηκε να μετακομίσει με τη γυναίκα του Rita στο Delaware των Η.Π.Α., όπου δούλεψε στη χημική βιομηχανία Ντυπόν και στην αυτοκινητοβιομηχανία Κράισλερ. Η μισθωτή εργασία δεν τον ενθουσίασε και το 1967 επέστρεψε στο νησί για να ασχοληθεί και πάλι με τη μουσική. Τότε έγινε μέλος του κινήματος των Ρασαφάρι και υιοθέτησε τα χαρακτηριστικά κοτσιδάκια, που έγιναν το σήμα κατατεθέν του και αργότερα παγκόσμια μόδα.

Το 1962 ο Marley ηχογράφησε τα δύο πρώτα του σινγκλ *Judge Not* και *One Cup of Coffee*, που πέρασαν απαρατήρητα και τα γνωρίσαμε από τις μεταθανάτιες συλλογές τραγουδιών του. Από το 1968 έως το 1972 οι Wailers ξαναηχογράφησαν κάποια από τα παλιά τους κομμάτια, εμπορικοποίησαν τον ήχο τους και χτύπησαν τις πόρτες των δισκογραφικών εταιρειών. Το 1972 κυκλοφόρησε το πρώτο τους άλμπουμ με τίτλο *Catch A Fire*, που κινήθηκε καλά. Ένα χρόνο αργότερα ακολούθησε το *Burnin'* με τραγούδια όπως τα *Get Up, Stand Up* και το *I shot the Sheriff*, που έγινε παγκόσμια επιτυχία στη διασκευή του Eric Clapton και βοήθησε στην εκτόξευση της δημοτικότητας του Bob Marley. Το 1974 οι Wailers διαλύθηκαν και ο B. Marley κράτησε το όνομα του συγκροτήματος και εμφανιζόταν ως Bob Marley and The Wailers με μουσικούς, όπως οι αδελφοί Carlton και ο Aston Barrett στο ρυθμικό τμήμα και οι

συν και φεύγει για το Λονδίνο, όπου ηχογραφεί δύο άλμπουμ, το *Exodus* και το *Kaya*. Το 1978 επιστρέφει στην πατρίδα του και διοργανώνει μια συναυλία πολιτικής συμπιλίωσης, που έμεινε στην ιστορία ως *One Love Peace Concert*. Την ίδια χρονιά κυκλοφορεί το διπλό «ζωντανό» άλμπουμ *Babylon by Bus* και το πολιτικά φορτισμένο *Survival*, με τραγούδια όπως τα *Zimbabwe, Africa Unite, Wake Up and Live* και *Survival*. Το 1980, το *Uprising* είναι το πιο θρησκευτικό του άλμπουμ, που έμελλε να είναι το κύκνειο άσμα του.

Τον Ιούλιο του 1977, ο Μάρλεϋ ένωσε ενοχλήσεις στο μεγάλο δάχτυλο του δεξιού του ποδιού. Υποβλήθηκε σε εξετάσεις και οι γιατροί διέγνωσαν κακοήθες μελάνωμα. Του ζήτησαν να προχωρήσουν σε ακρωτηριασμό του δαχτύλου του για να σώσουν τη ζωή του, αλλά αυτός αρνήθηκε, επειδή του το απαγόρευαν οι πεποιθήσεις του ως Ρασαφάρι. Επιπροσθέτως, αρνήθηκε να συντάξει διαθήκη για να διευθετήσει τα περίπλοκα περιουσιακά του, καθώς είχε αποκτήσει 12 παιδιά από 8 διαφορετικές γυναίκες. Το απαγόρευε και αυτό ο Ρασαφαριανισμός.

Ο καρκίνος γρήγορα εξαπλώθηκε στα ζωτικά του όργανα. Στις 23 Σεπτεμβρίου 1980 έδωσε την τελευταία του συναυλία στο Pittsburgh των ΗΠΑ. Βρισκόταν ένα βήμα από τον θάνατο όταν κάλεσε ένα διάσημο γερμανό γιατρό για να τον θεραπεύσει. Ο καρκίνος βρισκόταν στο τελευταίο του στάδιο και ο Bob Marley πέρασε στην αιωνιότητα το πρωί της 11^{ης} Μαΐου 1981 σε νοσοκομείο του Μαϊάμι.

Ο Bob Marley τραγούδησε τον έρωτα, την αγάπη, αλλά και την καταπίεση των μαύρων από τους λευκούς. Βρέθηκε στη δίνη των πολιτικών αντιπαραθέσεων στην πατρίδα του, με μια εις βάρος του απόπειρα δολοφονίας. Όμως, γρήγορα έγινε λαϊκό είδωλο και η ημερομηνία γέννησής του τιμάται ως Εθνική Εορτή στην Τζαμάικα.

Μυρτώ Τζόκα, Γ' Γυμνασίου

Ένα ταξίδι στη μουσική του 20ού αιώνα: Δεκαετία 1960

Συνεχίζοντας το ταξίδι μας μέσα από τις δεκαετίες, θα ανιχνεύσουμε τις τάσεις της μουσικής στην Ελλάδα τη δεκαετία του '60 και τις κοινωνικές συγκυρίες που οδήγησαν στη μορφή της μουσικής εκείνη την περίοδο. Η εποχή αυτή είναι μια περίοδος με έντονες επιρροές τόσο από την ξένη μουσική σκηνή της pop όσο και τη nouvelle vague.

Τη δεκαετία του 1960 ο Έλληνας ακροατής έρχεται για πρώτη φορά σε επαφή με τις ξένες τάσεις στη μουσική, κάτι που αναμφίβολα επηρέασε τις εξελίξεις στην ελληνική μουσική σκηνή. Οι *Beatles*, *Animals*, *Rolling Stones* είναι μερικά από τα συγκροτήματα που παίζονται ασταμάτητα από τους ερασιτεχνικούς ραδιοφωνικούς σταθμούς και τον Αμερικανικό σταθμό στην Ελλάδα. Δημοφιλείς είναι και πολλοί Ιταλοί και Γάλλοι καλλιτέχνες όπως οι: Enrico Macias, Alain Barrière από τη Γαλλία και Adriano Celentano, Adamo και Al Bano από την Ιταλία.

Εκείνη την εποχή σχηματίζονται συγκροτήματα, όπως οι *The Forminx*, *Idols*, *The Charms*, *The Sounds* και είναι πρωτοπόροι σε ρεσιτάλ ελληνικού στίχου, όπως τα αποκαλούν, που ήταν λαϊκές παραστάσεις που δίνονταν τα κυριακάτικα πρωινά σε κινηματογράφους, κυρίως, σε όλη την Ελλάδα. Η ανταπόκριση του κοινού είναι εκστατική και μέχρι το 1965 η κάθε γειτονιά έχει τη δικιά της μπάντα.

Τη δεκαετία του 1960 εμφανίζονται και οι λεγόμενοι "γιεγιέδες", παρατσούκλι που προήλθε από τη συχνά επαναλαμβανόμενη λέξη "yeah" σε τραγούδια με αγγλικό ή και ελληνικό στίχο. Οι λάτρεις νεολαίοι της μοντέρνας αυτής pop σκηνής ακολουθούσαν και το χαρακτηριστικό χτένισμα των *Beatles*, λεγόμενοι έτσι και μαλλιάδες, φορώντας εφαρμοστά ρούχα, πουκάμισα, μίνι φορέματα και καμπάνα παντελόνι.

Κάποιες από τις πιο σημαντικές συναυλιακές αίθουσες για τη νεολαία των "γιεγιέδων" ήταν τα θέατρα και οι κινηματογράφοι, όπως οι Μίνωας και Ορφέας στην Αθήνα και η Τερψιθέα στον Πειραιά. Η πιο πολύκροτη συναυλία δόθηκε από τους *Forminx* στο Κεντρικό της πλατείας Κολοκοτρώνη, και στάθηκε αφορμή να γυρίσει την πρώτη του ταινία, μια "μουσική κωμωδία με αστυνομικό πρόσημα" και τίτλο «Περιπέτειες με τους Φόρμινξ 1965», ένας σκηνοθέτης που έμελλε να αποκτήσει σημαντική φήμη τις επόμενες δεκαετίες, ο Θόδωρος Αγγελόπου-

λος. Οι χορευτικές τάσεις της εποχής ήταν το twist, ακολουθούμενο από την bostella, το hully gully, τη yanka και το πλέον ξεχασμένο swim.

Η ελληνική рок σκηνή δεν έχει αποκτήσει ακόμα θεματολογία κοινωνική και πολιτική, θεματολογία που άργησε πολύ σε σχέση με την Αμερική και την Αγγλία και ποτέ δεν γίνεται ιδιαίτερα δημοφιλής. Αντίθετα, αυτήν την εποχή η νεολαία έχει διχαστεί. Υπάρχουν δύο είδη

νεολαίας στην Ελλάδα: η νεολαία που όντας οργισμένη και φοβούμενη για το μέλλον της βγαίνει στους δρόμους και εκφράζει την οργή της και η νεολαία που χορεύοντας γεμίζει τα κλαμπ και τους κινηματογράφους της εποχής, οι οποίες δεν έχουν τίποτα κοινό, παρά μόνο ότι προκαλούν εξίσου τα συντηρητικά ανταντακλαστικά μιας κοινωνίας που αισθάνεται να χάνει το έδαφος κάτω από τα πόδια της.

Την δεκαετία του '60 εμφανίζεται επίσης, το «Νέο Κύμα». Ο όρος αποτελεί μετάφραση του ομώνυμου κινηματογραφικού κινήματος nouvelle vague, που επικρατεί στη Γαλλία τη δεκαετία του '50. Ο Γιάννης Σπανός μεταφέρει το κίνημα στην ελληνική μουσική. Η ενορχηστρωμένη λιτότητα, η εκφραστικότητα και η ευαισθησία είναι αυτά που χαρακτηρίζουν το Νέο Κύμα. Οι στίχοι των τραγουδιών έχουν ερωτικό, κοινωνικό και πολιτικό περιεχόμενο. Κυρίαρχα μουσικά όργανα, η κιθάρα και το πιάνο, που συνοδεύουν τον τραγουδιστή. Κύριοι τόποι που μπορούσε κανείς να ακούσει καλλιτέχνες του Νέου Κύματος είναι οι μπουάτ (μικρές καλλιτεχνικές αίθουσες).

Δύο από τους πιο σημαντικούς καλλιτέχνες του νέου κύματος ήταν η Αρλέτα, που έγινε ευρύτερα γνωστή τραγουδώντας Χατζιδάκι και Σπανό και ο Διονύσης Σαββόπουλος, με το πρωτόγνωρο πάντρεμα αμερικανικής рок με παραδοσιακή μακεδονική μουσική και τους πολιτικοποιημένους στίχους του.

Άρτεμις Κουνάδη, Α' Λυκείου

Ευροσcola με... 24 Ηπειρώτες Ευρωβουλευτές!

Με μεγάλη επιτυχία πραγματοποιήθηκε η ημερίδα Ευροσcola στο Στρασβούργο στις 26 Ιανουαρίου με τη συμμετοχή μαθητών από 20 χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η ελληνική αποστολή με 24 μαθητές από διάφορα σχολεία της Ηπείρου, που επιλέχτηκαν μετά από διαγωνισμό έκθεσης σε συνδυασμό με τους βαθμούς του προηγούμενου έτους, έδωσε δυναμικά το παρόν τιμώντας τη χώρα μας στην καρδιά της Ευρώπης.

Στην ημερίδα συζητήθηκαν θέματα όπως οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, τα ανθρώπινα δικαιώματα, το μέλλον της Ευρώπης, η μεταναστευτική κρίση, η εργασία των νέων και οι προοπτικές ανάπτυξης της Ένωσης. Μαθητές από κάθε γωνιά της Ευρώπης συνεργάστηκαν σε ομάδες, προτείνοντας λύσεις σε φλέγοντα ζητήματα, παίζοντας παιχνίδια, μαθαίνοντας για τη λειτουργία των θεσμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και εξασκώντας τις ρητορικές τους ικανότητες στο βήμα του Κοινοβουλίου.

Η ελληνική ομάδα, μετά το πέρας της ημερίδας, συνέχισε την εκδρομή της επισκεπτόμενη τα αξιοθέατα του Στρασβούργου και του γειτονικού Κολμάρ δημιουργώντας εμπειρίες που θα τους ακολουθούν για πάντα.

Αδαμαντία Θεοφάνους, Β' Λυκείου

Θωμάς Ιωάννου: μια φωνή που αξίζει να διαβαστεί

Διαβάσαμε την ποιητική συλλογή *Ιπποκράτους 15*, μας μάγεψαν τα ποιήματά του και θελήσαμε να γνωρίσουμε τον ίδιο, τον ποιητή Θωμά Ιωάννου... Όχι απλά γιατί είναι ένας ποιητής από την πόλη μας, την Πρέβεζα, αλλά γιατί πολύ απλά είναι μια σημαντική φωνή της σύγχρονης ελληνικής λογοτεχνίας. Μας υποδέχτηκε στο ιατρείο του –καθώς είναι νευρολόγος– και μας μίλησε για την ποίηση και τη δύναμη του λόγου.

Πότε και πώς ξεκινήσατε να ασχολείστε με την ποίηση;

Η πιο άμεση επαφή που μπορεί να έχει κάποιος άνθρωπος στην αρχή, είναι συνήθως μέσω των τραγουδιών. Θυμάμαι ότι από πάντα ασυνείδητα προσπαθούσα να θυμηθώ τους στίχους από κάποιο τραγούδι και γενικά έδειχνα μεγάλη προσοχή στο κομμάτι του λόγου. Όταν ήμουν μικρός, πήγαινα σε ένα βιβλιοπωλείο και καθόμουν με τις ώρες και διάβαζα από εφημερίδες, μέχρι ό,τι κλασική λογοτεχνία είχε, οπότε συνδύαζα αυτό το εφήμερο, το παροδικό της εφημερίδας με το κλασικό, το βιβλίο, που ήταν ένας άλλος κόσμος. Με αυτόν τον τρόπο πιστεύω, σταδιακά μέσω της ανάγνωσης, άρχισα να ασχολούμαι –ίσως υπάρχει και μια προδιάθεση– γράφοντας κάποια δικά μου χωρίς να έχουν αφορμή κάποιο προσωπικό γεγονός, αλλά περισσότερο με βάση κάποια ιστορικά γεγονότα. Μετά, στις τάξεις του Λυκείου, άρχισα να γράφω κάτι σαν ημερολογιακές καταγραφές της ζωής μου χωρίς λογοτεχνικές αξιώσεις... Αργότερα ως φοιτητής, αυτό έγινε κάτι πιο μόνιμο... Ήμουν και στην Αθήνα, προσπάθησα να εκτεθώ σε περισσότερα ερεθίσματα, κατάφερα να αποκτήσω ένα προσωπικό στίγμα, ένα δακτυλικό αποτύπωμα στο γράψιμό μου.

Έχετε κάποιον αγαπημένο ποιητή από τον οποίο έχετε ίσως εμπνευστεί;

Νιώθω περισσότερο "συγγενικά" με τις πρώτες μου επαφές με τον ποιητικό λόγο, όπως για παράδειγμα στην εφηβεία μου άρεσε πολύ ο Ελύτης. Μπορούσα σε εκείνη τη φάση της ζωής μου να εκφραστώ μέσα από τα ποιήματά του, έβρισκα στην ποίησή του λόγια που ήθελα να πω. Όπως έχει πει κι ένας συνάδελφος γιατρός και εξαιρετικός δοκιμογράφος, ο Μακρίδης, η ποίηση του Ελύτη πιάνει τους αθώους αναγνώστες εξαπίνης. Μετά σταδιακά σίγουρα έπαιξε μεγάλο ρόλο και ο Καρυωτάκης, λόγω και της περιοχής, και παράλληλα και οι τρόποι που εισήγαγε στη γλώσσα, γενικώς ο τρόπος που έγραφε με συγκινεί, έχει μια επαναστατικότητα. Έπειτα και ξένους ποιητές, τον Eliot, τον Ezra Pound, κάποιους Πολωνούς ποιητές που μ' άρεσαν στις μεταφράσεις, τη Szymborska, τον Herbert... Από Έλληνες μετά, και αρκετοί μεταπολεμικοί ποιητές, τον Εγγονόπουλο, τον Εμπειρικό λιγότερο, τον Αναγνωστάκη, τον Καρούζο, τον Παπαδίτσα, τον Λεοντάρη, το Χριστιανόπουλο, το Νίκο-Αλέξη Ασλάνογλου και τη γενιά του '70, με τον Γκανά, το Φωστιέρη, ποιητές που είναι ακόμα ενεργοί. Είναι μια σκυταλοδρομία η γραφή και καλό είναι όσο μπορείς να παρακολουθείς και τα τεκταινόμενα τώρα, να έχεις μια επαφή με τη ζώσα πραγματικότητα της λογοτεχνίας. Και φυσικά και τους κλασικούς... ελληνική ποίηση χωρίς Σολωμό, Κάλβο και Καβάφη δεν υπάρχει. Προσωπικά, είχα πάντα αγαπημένο τον Κάλβο.

Γιατί διαλέξατε να εκφραστείτε μέσω της ποίησης και όχι μέσω κάποιας άλλης μορφής τέχνης;

Η ποίηση μ' άρεσει σαν λέξη, στα ελληνικά έχει ένα ιδιαίτερο βάθος. "Είπε ο Θεός και έγινε", αυτή η φράση εκφράζει τη δυναμικότητα του λόγου, ο οποίος πάντα μου άρεσε. Μου ήταν ίσως και πιο εύκολο, η ποίηση είναι κάτι που δεν χρειάζεται πολλά, μόνο ένα χαρτί κι ένα μολύβι, είναι κάτι ατομικό και αυτοδίδακτο –όπως είπε κι ο Σεφέρης, «όλοι στη χώρα αυτή είμαστε αυτοδίδακτοι». Άλλωστε, το πιο βασικό χαρακτηριστικό του ανθρώπου είναι ο λόγος.

Στα ποιήματά σας, υπάρχει ένα αίσθημα απαισιοδοξίας. Γιατί επιλέξατε να χρησιμοποιήσετε αυτό το συναίσθημα;

Μάλλον δεν το επιλέγεις, σε διαλέγει. Δεν πιστεύω ότι υπάρχει αισιόδοξη και απαισιοδοξη ποίηση, θεωρώ ότι είναι τεχνητοί δια-

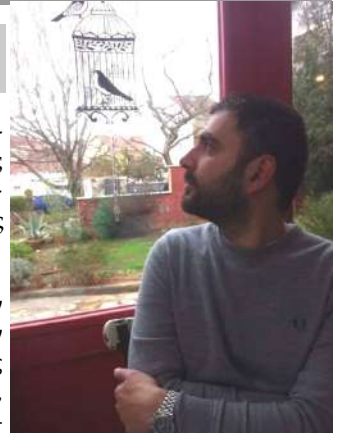
χωρισμοί. Θα προτιμούσα την έννοια "απελπισμένη", με την έννοια ότι ο άπελπισ είναι αυτός που δεν έχει τίποτα να χάσει, όπως ο σκλάβος, μόνο τις αλυσίδες του, επομένως είναι σε μια κατάσταση ελευθερίας με κάποιον τρόπο. Όπως είπε και ο Ελύτης "απελπισία" είναι η *άπω ελπίς*, η ελπίδα στο μέλλον. Οπότε έχει και μια αντιστροφή, μου αρέσουν οι όροι που έχουν μια πολυσημία, μια διττή έννοια. Νομίζω ότι πιο πολύ διαπραγματεύομαι το θέμα της ύβρεως που διαπράττει ο άνθρωπος απέναντι στη φύση, στον ίδιο του τον εαυτό, σε μια καλύτερη μοίρα που θα μπορούσε να έχει. Πέρα από κάποιες προσωπικές αναφορές, που δεν περιορίζονται μόνο στο δικό μου μικρόκοσμο, προσπαθώ να βρω συνάψεις και με το περιβάλλον. Επομένως, όχι, δεν θεωρώ ότι υπάρχει ο διαχωρισμός αισιόδοξη και απαισιοδοξη τέχνη. Για παράδειγμα, εδώ στην Ελλάδα, ο κόσμος χορεύει και διασκεδάζει στο άκουσμα καταθλιπτικών τραγουδιών. Άμα σκεφτείς ότι κάποιος μπορεί και χορεύει με κάτι τέτοιο, είναι παράλογο να κατηγορείς την ποίηση για απαισιοδοξία, γιατί έχει ένα διαφορετικό υπαρξιακό βάθος. Υπάρχει όμως στην ψυχοσύνθεση του Έλληνα μια χαρμολύπη, δηλαδή εμπεριέχεται μέσα στη λύπη, που είναι η γενεσιουργός αιτία της γραφής, και μια χαρά, μια αίσθηση ευφορίας, υπέρβασης. Και μόνο που γράφεις είναι σαν μια πράξη αντίστασης σ' αυτό που σε περιβάλλει και μπορείς να εκφράσεις κάποια πράγματα που μπορεί να βοηθήσουν και άλλους, να γίνεις η φωνή και κάποιων άλλων ανθρώπων που για κάποιο λόγο δεν έχουν φωνή.

Η δουλειά σας ως νευρολόγος σάς επηρέασε καθόλου στον τρόπο που γράφετε;

Δουλεύοντας και μπαίνοντας στη διαδικασία ναί. Η Ιατρική έχει να κάνει πολύ με το πάσχον σώμα, το οποίο είναι βασικός άξονας στη γραφή τη δική μου και με τις ερωτικές συνδηλώσεις, με την έννοια της φθοράς. Παρ' όλα αυτά δεν έχω μεταφέρει πολύ εξειδικευμένους όρους στα ποιήματά μου. Πιστεύω ότι δεν μπορεί κάποιος να γράφει ποιήματα και να βάζει αστερισμούς... Το ποίημα θα πρέπει να διαβάζεται. Οι όροι που χρησιμοποιώ είναι ευρείας χρήσεως και μπορούν να αποκρυπτογραφηθούν.

Είπατε ότι ασχοληθήκατε πάρα πολύ με το διάβασμα, διαβάζατε κλασική λογοτεχνία από πολύ νεαρή ηλικία... οπότε, γιατί ποίηση και όχι πεζογραφία;

Καλό ερώτημα... Το διαλέγεις πάλι με κάποιους συνειδησιακούς μηχανισμούς... αλλά είναι και πώς σου ταιριάζει κάτι. Ας πούμε, γιατί διαλέγει κάποιος ένα επάγγελμα; Μπορεί να σου είτε κάποιος γίνει γιατρός ή γίνει φιλόλογος ή γίνει δικηγόρος κλπ. Οι πιο κρίσιμες αποφάσεις που παίρνουμε στη ζωή μας δεν είναι ακριβώς συνειδητές... Υπάρχει ένα πλέγμα πραγμάτων το οποίο μας οδηγεί εκεί. Ο Μπρεζόν έλεγε ότι η διαίσηση είναι το όργανο του μεταχειμίου, όταν λοιπόν είσαι σ' ένα δίλημμα, μάλλον μ' ένα τρόπο διαισθητικό πας... Πάντως εγώ για να καταλήξω σε αυτό, μου άρεσε η συμπύκνωση που έχει η ποίηση, είναι σαν το παιχνίδι Τζένγκα, αν τραβήξεις ένα κομματάκι μπορεί να καταρρεύσει, το ίδιο και αν βάλεις ένα παραπάνω, έχει, δηλαδή, μια σχέση με την ευρεία έννοια της αρχιτεκτονικής. Στην Ελλάδα, που υπάρχει έντονη ποιητική παράδοση, είναι και πιο προκλητικό, γιατί αν θες να υπηρετείς τη λογοτεχνία, θα πρέπει αυτά που γράφεις να στέκουν στην ανμέτρηση με το χρόνο και μ' αυτούς που έχουν προηγηθεί, να μπορέσεις να σταθείς όρθιος απέναντι σε ιερά τέρατα. Επίσης, στην ποίηση υπάρχει μια μεγαλύτερη δυνατότητα >>>

Η ιστορία της γραφής

Η γραφή στον δυτικό κόσμο εξελίχθηκε από το σύστημα μέτρησης των Σουμερίων στην αρχαία Μεσοποταμία. Οι αρχαιότερες σουμεριακές πινακίδες που έχουν βρεθεί έως σήμερα ανάγονται στο 3500 π.Χ., χρονολογία που γίνεται αποδεκτή ως η εποχή επινόησης της γραφής από τον άνθρωπο.

Στην Ανατολή, η γραφή επινοήθηκε στην Κίνα, πιθανότατα ανεξάρτητα από τις εξελίξεις στο δυτικό κόσμο, γύρω στο 1600 π.Χ.

Οι περισσότερες γραφές χρησιμοποιούνται σήμερα, με εξαίρεση κυρίως τα κινέζικα ιδεογράμματα, κατάγονται, μέσα από μια μακρά εξελικτική πορεία, από τη σουμεριακή σφηνοειδή γραφή. Σύμφωνα με τις αρχαιολογικές μαρτυρίες, η γραφή εμφανίζεται στην αρχαία Αίγυπτο περίπου το 3100 π.Χ., λίγο αργότερα από την πρώτη επιβεβαιωμένη εμφάνισή της στη Μεσοποταμία. Παρ' όλο που η ιερογλυφική γραφή δεν αποτελεί απευθείας δάνειο από τη σφηνοειδή, είναι πιθανόν το αιγυπτιακό σύστημα γραφής να αναπτύχθηκε μετά την επίδραση του σουμεριακού. Καθένας από τους χαρακτήρες που συναντάμε στο σουμεριακό σύστημα -λογογράμματα, φωνητικά σύμβολα και προσδιοριστικά- εμφανίζονται και στην αιγυπτιακή γραφή. Επίσης, στην Αίγυπτο αναπτύχθηκε, παράλληλα με τα ιερογλυφικά η ιερατική γραφή, όπου ένα σύνολο 24 πρόσθετων ιερογλυφικών συμβόλων σημειώνει ξεχωριστά σύμφωνα της γλώσσας. Με επιδράσεις από την αιγυπτιακή γραφή, ίσως και άλλες γραφές, αναπτύχθηκε στις αρχές της 2ης χιλιετίας π.Χ. το πρωτοσημιτικό αλφάβητο, από το οποίο προήλθε το φοινικικό, στο οποίο μπορούν να ανα-

χθούν όλα σχεδόν τα αλφάβητα που χρησιμοποιήθηκαν στην ιστορία του ανθρώπου. Από το φοινικικό αλφάβητο κατάγεται και το ελληνικό, ενώ, μέσω του αραμαϊκού αλφαβήτου, το εβραϊκό, το αραβικό, τα ινδικά αλφάβητα, καθώς και τα αλφάβητα της νοτιοανατολικής Ασίας κ.ά.. Η διάδοση του φοινικικού αλφαβήτου οφείλεται στην εμπορική κυριαρχία των Φοινίκων στη Μεσόγειο κατά την περίοδο 1200-800 π.Χ., καθώς και στην υιοθέτηση του αραμαϊκού αλφά-

βητου από την Περσική Αυτοκρατορία τον 6ο αιώνα π.Χ. ως επίσημης γραφής του κράτους.

Ανεξάρτητες εξελίξεις αποτελούν γραφές όπως τα κινέζικα ιδεογράμματα, τα ιερογλυφικά των Μάγιας, το κελτικό ογκαμικό αλφάβητο κ.ά.

Ελληνικό Αλφάβητο

Για το πότε ακριβώς, σε ποιο μέρος και με ποιον τρόπο δημιουργήθηκε το ελληνικό αλφάβητο υπήρξαν πολλές απόψεις. Θεωρείται όμως αναμφισβήτητο πως πρότυπό του ήταν κάποια πρώιμη σημιτική γραφή, ενώ την ακριβή προέλευσή του άλλοι την αποδίδουν στο φοινικικό αλφάβητο και άλλοι βλέπουν και επίδραση της πρωτοχανααντικής γραφής. Η επικρατέστερη πάντως ερμηνεία θεωρεί πως πρότυπο υπήρξε το φοινικικό αλφάβητο, το οποίο πρέπει να γνώρισαν οι Έλληνες καθώς ταξίδευαν στα τέλη του 9ου αιώνα π.Χ. στην ανατολική Μεσόγειο.

*Νάντια Παππά, Γ' Γυμνασίου,
Λάμπης Ζέκιος, Α' Λυκείου*

κρυπτικότητας -παρ' ότι φαίνεται ότι εκτίθεσαι περισσότερο- θα πρέπει ο άλλος να αποκωδικοποιήσει κάποια πράγματα, σε σχέση με την πεζογραφία, που χρησιμοποιείς περισσότερο πραγματολογικά στοιχεία, προδίδεσαι δηλαδή περισσότερο. Η ποίηση σε φέρνει ενώπιος ενώπιω με τον εαυτό σου, ακόμα κι όταν δεν εντοπίζεις ψήγματα του εαυτού σου σε ένα ποίημα, από κάπου μπορείς να πιαστείς, και γι' αυτό είναι δύσκολη η ανάγνωση της ποίησης και γίνεται πάντα κατά μόνας. Και αυτή η προσωπική απεύθυνση είναι που με ενδιαφέρει στην ποίηση.

Τι θα προτείνατε στους μαθητές που θέλουν να γράψουν ή ήδη γράφουν ποίηση;

Ουσιαστικά πρέπει να υπάρχει ένας λόγος για να γράψει κάποιος, ένα κινούν αίτιο. Δηλαδή αυτό που θα σε παρακινεί να γράψεις να είναι κάτι εσωτερικό, που να μην μπορείς να το αποφύγεις και όχι να γράφεις για τα μάτια κάποιων τρίτων. Πάνω απ' όλα, καλό είναι να γίνεις αναγνώστης. Το πιο όμορφο είναι να μάθεις να διαβάζεις την ποίηση, να την προσεγγίζεις χωρίς ταμπό και στερεότυπα "τι θέλει να πει ο ποιητής" και μετά να την γράφεις. Ένας Πορτογάλος συγγραφέας, ο António Lobo Antunes, ο οποίος είναι και γιατρός, έλεγε ότι ο στόχος του συγγραφέα είναι να δημιουργήσει ένα βιβλίο σιωπής, δηλαδή να μπορέσει ο

αναγνώστης μέσω αυτού να ακούσει τη δική του φωνή, γιατί τα βιβλία, λέει, είναι αντικείμενα που μας μιλάνε με έναν τρόπο. Για να γράφεις θα πρέπει να έχεις κάποιες κεραίες, κάποιες προσλαμβάνουσες, να καταλαβαίνεις τι γίνεται γύρω σου, να έχεις μια ευαισθησία, μια ικανότητα να επεξεργάζεσαι κάποια πράγματα, να βλέπεις και πίσω από τις λέξεις και ανάμεσα από τις λέξεις και πίσω από την επιφάνεια. Για τα άτομα που βρίσκονται στην Πρέβεζα, θα ήταν καλό να επισκέπτονται τη βιβλιοθήκη -παρ' όλες τις ελλείψεις που έχει- και να διαβάζουν τους κλασικούς ποιητές. Να έχεις μια επαφή με την τρέχουσα λογοτεχνία, αλλά και των τελευταίων εκατό ετών τουλάχιστον. Γιατί τα "λόγια μας είναι πολλών ανθρώπων παιδιά", που είχε πει ο Σεφέρης. Και μέσα από αυτές τις επιμειξίες να προσπαθήσεις να δημιουργήσεις ένα δικό σου υβρίδιο, μια δική σου ποικιλία ύφους και γλώσσας. Για να γράφεις, λοιπόν, καλό είναι να έχεις μια επαφή με τις τέχνες γενικά, τη μουσική, τον κινηματογράφο, αλλά βασικό είναι να διαβάζεις.

Έλενα Παβέλη, Δήμητρα Πιέτα,

βιβλιοκριτική

Σκληρό Καρύδι

Το "Σκληρό Καρύδι" είναι ένα βιβλίο που ο καθένας μπορεί να διαβάσει και να τον συγκινήσει, αφού περιγράφει την καθημερινότητα και τα προβλήματα που μπορεί αντιμετώπιζει ένα προσφυγόπουλο στην Ελλάδα.

Η ηρωίδα του παραμυθιού είναι μια αυθόρμητη και φιλόδοξη μαθήτρια, η Αϊσέ. Μέσα από το βιβλίο μπορείς να καταλάβεις πώς σκέφτεται και αντιδρά ένα κορίτσι που προσαρμόζεται σε μια νέα ζωή στην Ελλάδα, όπου έχει μετακομίσει με τη μητέρα και τον αδελφό της, στην προσπάθειά τους να ξεφύγουν από το θηρίο του πολέμου. Η Αϊσέ μάς περιγράφει περιστατικά στο καινούργιο της σχολείο, τα οποία είτε την στενοχώρησαν και την έκαναν να νοσταλγήσει περισσότερο την πατρίδα της, είτε της έδωσαν χαρά και την έκαναν να νιώσει φιλόξενα. Τέλος, καταλαβαίνουμε ότι σημαντικό ρόλο στη συμπεριφορά και την ψυχολογία της Αϊσέ παίζει η απώλεια του πατέρα και της γιαγιάς της λόγω του πολέμου.

Άννα-Κατερίνα Βερυκίου, Α' Γυμνασίου

Το μάθημα του Θεάτρου στο Μουσικό Σχολείο!

Στα μουσικά σχολεία έχουμε την τύχη στο εβδομαδιαίο μας πρόγραμμα να κάνουμε το μάθημα του Θεάτρου. Για τους περισσότερους από εμάς ήταν η πρώτη φορά που θα κάναμε Θέατρο, γι' αυτό και είχαμε ανυπομονησία και περιέργεια. Στα πρώτα μαθήματα παίζαμε παιχνίδια που σκοπό είχαν να μας χαλαρώσουν και να μας διασκεδάσουν. Στη συνέχεια, μέσα από διάφορα θεατρικά παιχνίδια μάθαμε ο ένας για τον άλλο με έναν διαφορετικό τρόπο. Τον τελευταίο καιρό παίζουμε θεατρικά παιχνίδια που βασίζονται σε ένα παραμύθι με τίτλο «Το Σκληρό Καρύδι». Σε αυτά αναπαριστούμε σκηνές από το παραμύθι, άλλες φορές μόνο με κινήσεις και άλλες φορές με διάλογο.

Το μάθημα του Θεάτρου είναι ένα από τα αγαπημένα μου μαθήματα, γιατί όλοι διασκεδάζουμε, γελάμε, χαλαρώνουμε και εκφραζόμαστε όπως σε κανένα άλλο μάθημα! Περισσότερο απ' όλα μου αρέσει που δουλεύουμε ομαδικά και συνεργαζόμαστε σε κάθε παιχνίδι. Κάθε φορά που έχουμε Θέατρο, ανυπομονούμε να αρχίσει και δεν θέλουμε να τελειώσει αυτή η ώρα!

Άλκηστις Κυρίτση, Α' Γυμνασίου

ταινιοθήκη

La La Land

Το "La La Land" είναι μια απλή ρομαντική ταινία, η οποία όμως αποδίδεται με τόσο τρυφερό και νοσταλγικό τρόπο, ξεχωρίζοντας από τις σύγχρονες ταινίες και ξεφεύγοντας από το γνωστό και λατρευτό από το κοινό "happy end".

Στις μέρες μας, όπου οι σημερινές ταινίες μάς προσφέρουν δράση, βία και επιστημονική φαντασία, ο Damien Chazelle καταφέρνει να δημιουργήσει μια ταινία που είναι βασισμένη στον παλιό καλό κινηματογράφο, θυμίζοντας ακόμα και παλιό ελληνικό σινεμά.

Η ταινία παρουσιάζει την ιστορία ενός πιανίστα, λάτρη της τζαζ, και μίας σερβιτόρας, που ερωτεύονται συνεχίζοντας να κυνηγούν τα όνειρά τους στο σημερινό Λος Άντζελες. Στόχος του πιανίστα, Σεμπάστιαν, είναι κάποια μέρα να ανοίξει το δικό του κλαμπ, ενώ της σερβιτόρας, Μία, είναι να γίνει μία πετυχημένη και αγαπητή στον κόσμο ηθοποιός.

Οι υποψήφιοι για Όσκαρ ηθοποιοί ερμηνεύουν εκπληκτικά τους ρόλους τους χωρίς υπερβολές, αλλά με φυσικότητα. Η Emma Stone, που υποδύεται τη Μία, μέσα από την ερμηνεία της κάνει το κοινό να γελάσει, να τσαντιστεί και να συγκινηθεί, ενώ σε συνδυασμό με τον Ryan Gosling, ο οποίος υποδύεται τον Σεμπάστιαν με μόνο του "όπλο" τη λιτότητα και τη φυσικότητα, δημιουργούν ένα αχτύπητο δίδυμο.

Φιλώ Πουτέτση, Γ' Γυμνασίου

Περιεχόμενα

Μουσική

Προβληματισμοί

Συνεντεύξεις

Τέχνες και Γράμματα

Νέα του σχολείου

Αναβιώνοντας κατά κάποιο τρόπο μια συνθήεια παλαιότερων εφημερίδων και λογοτεχνικών περιοδικών, στη φετινή «Διαπασών» θα δημοσιεύουμε σε αυτήν τη στήλη ένα απόσπασμα από το διήγημα «Νέλια», της μαθήτριας Ελένης Τέφα, που συνέγραψε γι' αυτό το σκοπό. Ακολουθεί το τρίτο μέρος του διηγήματος...

Νέλια

(Φινλανδικά - Neljä: τέσσερα)

Φθινόπωρο

Μετά την ακμή, ωστόσο, επέρχεται η παρακμή. Και δεν αναφέρομαι στην πορεία των συνθέσεων και των παραστάσεων· εκείνα είχαν μια σταθερή πορεία, σχεδόν αμετάβλητη προς το παρόν. Η παρακμή επήλθε στις ζωές μας, της δικής σου, Ιβάν, και της δικής μου.

Η κατάσταση σου επιδειωνόταν —παρόλο που προτιμούσες να μην μου μιλάς για αυτήν, ήταν προφανές. Έδειχνες πολύ πιο αδύναμος, δεν έπαιζες βιολί όσο συνήθιζες να παίζεις, αρρώσταινες πολύ εύκολα. Ακόμη και μικρά πράγματα που μόνο εγώ θα μπορούσα να παρατηρήσω, όπως την απομάκρυνσή σου από τα βιβλία, την απροθυμία σου να πας για μια απογευματινή βόλτα ανάμεσα στα δέντρα, το ανύπαρκτο πλέον χαμόγελο στο άκουσμα της μουσικής.

Παρ'όλα αυτά, προσπαθούσες με κάθε τρόπο να το κρατήσεις κρυφό από εμένα. Μπροστά μου χαμογελούσες, ήσουν ενεργητικός και ευδιάθετος πολύ περισσότερο από τις ώρες που πίστευες πως δεν ήμουν εκεί. Δεν ήθελες να ανησυχώ. Δεν το κατάφερες.

Γιατί εγώ δεν μπορούσα παρά να σκεφτώ τις πιθανότητες. Ναι, πλέον είχα μια πανέμορφη ζωή, είχα μια καριέρα, ένα σπίτι, όμως όλα αυτά τα απέκτησα με τη βοήθειά σου, και τα έχω μαζί σου. Αν εσύ δεν είσαι εκεί, να μου χαμογελάς από τα παρασκήνια όταν λένε το όνομά μου στους επαίνους, να μου φωνάζεις, αλλά και να γελάς μαζί μου για το λάθος μου στην σύνθεση των συγχροδίων που δεν λέω να εμπεδώσω, να μου λες μπράβο όταν τελειώνω μια σύνθεση, παρόλο που την έχουμε γράψει σχεδόν ολόκληρη μαζί!... Τι να τα κάνω μετά; Να σικάψω μια τρύπα και να τα βάλω μέσα, να μαραζώσουν εκεί και να μην ξαναβγούν, αυτό να τα κάνω. Γιατί χωρίς εσένα δεν θα έχουν νόημα. Όμως ήξερα ότι εκείνη η μέρα θα ερχόταν, και η σκέψη μόνο με βασάνιζε.

Κάποια κρύα βραδιά του Νοέμβρη που καθόμασταν αγκαλιά στον καναπέ και βλέπαμε ταινίες κάτω από τα παπλώματα, θέλησες να μου απαντήσεις μια ερώτηση που μου είχες κάνει πριν καιρό, τόσο που σχεδόν την είχα ξεχάσει. «Σου είχα πει κάποτε πως έχεις κάτι το ιδιαίτερο, αλλά ποτέ δεν σου είπα τι ήταν», μουρμούρισες. «Έχεις έναν τρόπο να δίνεις στα πάντα σημασία. Είτε είναι οι νότες στη μουσική, είτε τα αστέρια, είτε το κοτόπουλο που έκαψες το μεσημέρι... Μπορεί να είναι κάτι τόσο απλό και καθημερινό, όμως θα μπορούσες να του δώσεις μια άλλη χάρη, ένα άλλο νόημα. Όταν άκουσα την πρώτη σου σύνθεση, με τράβηξαν τα συναισθήματα που μου κίνησε, παρά η δομή του κομματιού. Οι νότες που χρησιμοποιούσες ήταν τόσο απλές, όμως με τέτοιο τρόπο διαμορφωμένες που θέλησα να σε γνωρίσω, έπρεπε να σε γνωρίσω. Και είμαι ευγνώμων που το έκανα. Και τώρα, βλέπεις, Νέλια; Όλα πάνε καλά».

Εκείνη τη νύχτα τα λόγια σου με έκαναν πολύ ευτυχισμένη, αλλά ακόμη περισσότερο ανήσυχη. Γιατί ήξερα πως δεν σκόπευες ποτέ να μου δώσεις μια απάντηση έτοιμη στο πιάτο —δεν ήσουν άνθρωπος που θα μου έδινε την απάντηση πριν πρώτα με βάλει να σκεφτώ, όπως άλλωστε έκανες και στις συνθέσεις μου. Ήθελες να το ακούσω νωρίς. Ήθελες να το ξέρω καλού κακού, μήπως και δεν προλάβεις, και εγώ θύμωσα. Όχι με εσένα, αλλά με τον τρόπο που τα πράγματα θα εξελίσσονταν, κάτι που δεν μπορούσα να αλλάξω.

Όταν αποκοιμήθηκες, πήρα εκείνο το τάνγκο που ξεκίνησα πριν χρόνια και δεν είχα τελειώσει, και έβγαλα τα πάντα πάνω του. Άνοιξα την καρδιά μου στα δύο και μετέτρεψα τα συναισθήματά μου σε μουσική, μέσα από δάκρυα και λυγμούς, όπως είχε γίνει άλλωστε και την πρώτη φορά που επιχειρήσα να το γράψω. Αν νόμιζες, Ιβάν, πως οι συνθέσεις μου ως τώρα ξυπνούσαν συναισθήματα, περίμενε να ακούσεις αυτό. Δεν σκόπευα να σου το δείξω ώσπου να έρθει η ώρα να παιχτεί σε ευρύτερο κοινό, ήθελα να είσαι εκεί να το ακούσεις για πρώτη φορά: μια σύνθεσή μου που δεν έχεις αγγίξει, μια σύνθεση γεμάτη Νέλια.

Το είχα αρχίσει με απαλούς ήχους, έτσι φρόντισα σταδιακά οι μελωδίες να γίνουν ισχυρότερες, να γεμίσουν με την ενέργεια και την ορμή του κρεσέντο, να χτυπούν η μία την άλλη και όλες μαζί τον ακροατή, να ζωντανεύσουν και να κάψουν τα πάντα στο πέρασμά τους.

Και ύστερα, όταν ο ακροατής θα έχει νιώσει το ξέσπασμα της κάθε νότας και το κλάμα της κάθε σιωπής, σταδιακά θα σβήσει και θα μαζευτεί σε μια γωνία, όπου το μόνο που θα μπορεί να κάνει είναι να θρηνηί.

Γιατί πράγματι, μετά τον καύωνα του καλοκαιριού πρέπει να αρχίσουν οι βροχές, και τα φύλλα των δέντρων πρέπει να πέσουν.

Ελένη Τέφα, Β' Λυκείου

Περιεχόμενα

Μουσική

Προβληματισμοί

Συνεντεύξεις

Τέχνες και Γράμματα

Νέα του σχολείου

Τα νέα του Μουσικού Σχολείου

Χριστουγεννιάτικες εκδηλώσεις του Μουσικού Σχολείου

Την Τετάρτη 21 Δεκεμβρίου στο χώρο του Αρχαιολογικού Μουσείου Νικόπολης οι μαθητές της Α' και Β' Γυμνασίου του Μουσικού Σχολείου Πρέβεζας, με τη βοήθεια των καθηγητών λαούτου, Πέτρου Τσολάκη και Βάλιας Σπαθάρα, τραγουδήσαμε χριστουγεννιάτικα τραγούδια από όλη την Ελλάδα. Μετά την παράσταση ζωγραφίσαμε στολίδια, τα οποία κρεμάσαμε στο χριστουγεννιάτικο δέντρο του Μουσείου. Ήταν μια θαυμάσια εμπειρία με πολύ γέλιο και πολλά παιχνίδια.

Την Πέμπτη 22 Δεκεμβρίου, η ίδια ομάδα τραγουδήσαμε τα κάλαντα στην πόλη της Πρέβεζας. Περνώντας από τα μαγαζιά γεμίσαμε με όμορφα τραγούδια τους δρόμους της πόλης και παρ' όλο που κουραστήκαμε από το περπάτημα, άξιζε τον κόπο, γιατί οι αναμνήσεις που αποκτήσαμε είναι κάτι που δεν θα ξεχάσουμε ποτέ!

Την ίδια Πέμπτη, οι μαθητές της Γ' Γυμνασίου παρουσίασαν χριστουγεννιάτικα τραγούδια στο Χριστουγεννιάτικο χωριό. Υπεύθυνη για τη χορωδία ήταν η κ. Δήμητρα Τσιακάλου και για τα όργανα ο κ. Κώστας Τσιμιτάκης, η κ. Ιφιγένεια Ανδρέου και η κ. Ροζαλία Νιφοράτου, ενώ ακολούθησε και δεύτερο μέρος με τη συμμετοχή μαθητών από όλες τις τάξεις του Μουσικού Σχολείου υπό τη διεύθυνση της κ. Αγγελικής Φαραού. Ήταν μια πολύ ωραία βραδιά. Υπήρχε μεγάλη προσέλευση κόσμου παρ' όλο το τσουχτερό κρύο και οι φωνές όλων των παιδιών ενέπνεαν μια ζεστασιά στην ατμόσφαιρα.

Τη Δευτέρα 26 Δεκεμβρίου το σύνολο ελεύθερης έκφρασης "Acapella", που δημιουργήθηκε από έξι μαθήτριες της Β' Λυκείου εμφανίστηκε επίσης στο χριστουγεννιάτικο χωριό της χαράς παρουσιάζοντάς μας ζεστά και όμορφα χριστουγεννιάτικα τραγούδια με συνοδεία χορογραφίας. Η χαρά και ο ενθουσιασμός κυριαρχούσαν παντού κάνοντάς μας να νιώθουμε περήφανοι για το σχολείο μας!

*Ανδριανή Καλαμπόγια, Ευαγγελία Κρασιώτη, Α' Γυμνασίου
Στελλίνα Ποϊκλή, Γ' Γυμνασίου*

Στις 24 Δεκεμβρίου, παραμονή Χριστουγέννων, πραγματοποιήθηκε το χριστουγεννιάτικο Bazaar του σχολείου μας, στο οποίο πήραν μέρος παιδιά από όλες τις τάξεις του Γυμνασίου αλλά και του Λυκείου. Τα παιδιά κατάφεραν να δημιουργήσουν όμορφες κατασκευές και χειροτεχνίες, ενώ παράλληλα οι γονείς στήριξαν αυτήν την προσπάθεια φτιάχνοντας γλυκά που απόλαυσαν μικροί και μεγάλοι.

Ναυσικά Ματέρη, Α' Λυκείου

Πανηγύρι Αγ. Συμεών στο Μεσολόγγι

Με αφορμή το πολιτιστικό πρόγραμμα "Ζυγίες & Κομπανίες" των καθηγητών του σχολείου κ. Μιμμή Ευάγγελου και Πασχαλίδη Πολέμαχου, ομάδα μαθητών του σχολείου επισκέφτηκε το Μεσολόγγι. Βρέθηκε στο μοναστήρι του Αγ. Συμεών κι έτσι βρήκε την ευκαιρία να έρθει σε επαφή με κομπανίες που έπαιζαν παραδοσιακά όργανα, όπως ο ζουρνάς και το νταούλι.

Εκδηλώσεις προς τιμή του πολιούχου Αγίου Χαράλαμπου

Στις 10 Φεβρουαρίου, ημέρα εορτασμού του πολιούχου της Πρέβεζας, Αγίου Χαράλαμπου, στο πολιτιστικό κέντρο της Ιεράς Μητρόπολης έλαβαν χώρα πλήθος μουσικών εκδηλώσεων, τις οποίες τίμησαν οι κάτοικοι της πόλης μας.

Οι εκδηλώσεις ξεκίνησαν με τη χορωδία της βυζαντινής μουσικής του Σχολείου μας, στην οποία συμμετείχαν μαθητές της Γ' Γυμνασίου και Γ' Λυκείου, με υπεύθυνο τον καθηγητή κ. Χάρη Οικονόμου και έψαλαν το απολυτίκιο του Αγίου.

Στην ίδια εκδήλωση το σύνολο παραδοσιακής μουσικής του Σχολείου, υπό τη διεύθυνση του καθηγητή Βασίλη Τριάντη, παρουσίασε παραδοσιακά τραγούδια και σκοπούς από την Πρέβεζα, τη Σκύρο και τη Θράκη.

